

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
207. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1932. évi szeptember 11

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helyiségekben, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Sugalmazások, amelyek könyörtelen parancsok

Döntő tanácskozások a kormány és a külföldi szakértők között

Mégis csak utban van az ötéves moratórium — Mihalache nem akarja elveszíteni népszerűségét

Bukarest, szeptember 9.
A belpolitikai élet zürzavara egyre nő. A komédiává fajult konverziós ügy újabbban azzal bonyolódott, hogy az általános moratóriumról szóló hírek minden hivatalos cáfolat ellenére is egyre erősebben tartják magukat.

A Cuvantul például a kormánycafo-
latra azzal válaszolt, hogy a leghatáro-
zottabban fenntartja információját, a
mely szerint a kormány igenis általá-
nos moratóriumra akarja kizsácsolni a
konverziós tervezetet, csak nem akarja
terveit idejekorán a közvélemény tudomá-
sára hozni, s ezért cáfol.

A moratórium öt évre szólna azoknál, a
kik a konverziós törvény alá esnek. A
mezőgazdák csak évi három százalékos ké-
sedelmi kamatot kell majd fizessenek hi-
telezőiknek. Ezt a rendelkezést

közvetlenül nyomon fogja követni az
általános moratórium kihirdetése.

A kormány egyelőre hallgat a morató-
rium ügyében, de az sem lehetetlen, hogy
a mai nap folyamán újabb cáfolatok kö-
vetkezzenek.

A szakértők az utolsó szó

Újabb fordulatnak legfeljebb azt te-
kinthetjük, hogy a tegnapi tanácskozások
alkalmával teljesen kivilágított, hogy
a konverzió s általában mindenfajta
kérdésben az ország gazdasági életének
a külföldi szakértőké a végső és döntő
szó.

Amit különben úgy is tudhattunk.

Konverzió 50 hektárig?

Csütörtökön délután fél 6 órakor Mi-
ronescu pénzügyminiszter lakásán a kor-
mány tagjai a külföldi szakértőkkel
együtt ismét megvitaták a helyzetet.

A szakértők megadták véleményüket s
azután eltávoztak, magukra hagyva su-
lyos gondjaikkal a minisztertanácsot.

Ezután körülbelül félkilenctől féltíz-
ig a legintimebb együttesben törték fejüket
a miniszterek. Kiszivárgott hírek szerint
csak annyi bizonyos, hogy végleges ha-
tározat még ma se lesz a konverzió ügyé-
ben.

Információink szerint a tanácskozáson
először Mihalache szólalt fel és kijelen-
tette, hogy

a szakértők nem adtak formális utasi-
tásokat a konverzió dolgában,
tehát a kormánynak módjában áll a ka-
pott „sugalmazásokat” szélesebb alapon
magyarázni. Hogy

a nemzetiparasztpárt lényegében pa-
raszttámogató irányzatától ne térjenek
el, a jogszabályi konverzió kiterjeszté-
sét ajánlja nemcsak 10, hanem 25—50
hektárig!

A regáti parasztszervezést azonban Vajda
és Mironescu rögtön felbresztették ál-
modozásából. Megmagyarázták neki,
hogy

ez az értelmezés nem felel meg a
szakértők felfogásának,
vagyis nem lehet megcsinálni. Ekkor Mi-

halache azt kérte, hogy halasszák no-
vemberre a konverzió módosítását. Re-
méli, hogy addig javul a helyzet, a
mennyeiben a kormány megkapja a kül-
földtől a támogatást. (Valószínűleg Ro-
mánia külföldi fizetéseinek halasztására
gondolt!?)

Az őszi ülésszakig pedig egyszakaszos
törvényjavaslattal, amelyet még a mos-
tani ülésszakban megszavaztatnának,
fenntartanak az átmeneti állapotot,
mintahogy arról többször is szó volt.

Újabb információk szerint a szakértői
„sugalmazások”, minden diplomatikus
és tartózkodó hangjuk mellett csakis
egyetlen következtetést engednek meg:

a belföldi hitelezést normális működésé-
nek előfelételeit kell mielőbb visszaül-
litani.

A konverzió és a bírói likvidálási tör-
vényt gyökeresen meg kell változtatni és
csak akkor lehet folytatni a kormány

pénzügyi politikáját. Ez a program
pedig a kérdések egész komplexumát fog-
lalja magában és csakis a külfölddel va-
ló legszorosabb „együttműködés” útján
valósítható meg.

A kormány és a kormánypárt tagjai-
nak legnagyobb része, akiknek közvetle-
nül volt szerencséjük meghallgatni a
szakértők utasításait, arra a meggyőző-
désre jutottak, hogy

még a tíz hektárig terjedő jogszabályi
konverziót is nagyon nehéz lesz fenn-
tartani.

Ami pedig a tíz hektáron felülieket
illeti, abba a formulába, amely alkalmas
a külföld aggodalmait a román hitelezést
dolgában eloszlatni,

legfeljebb kamatkedvezmények férnek
bele.

A helyzet tehát igen kényes. Mihalache,
a párt regáti vezére és Maniu után leg-
oszloposabb tagja, ellentétbe került mi-

Hindenburg visszaérkezett Berlinbe

Ma fogadja kihallgatáson a
birodalmi gyűlés elnökségét

Berlin, szeptember 9.

Hindenburg birodalmi elnök csütörtök-
ön délelőtt Berlinbe érkezett. Hinden-
burg elnök visszatérését a politikai pár-
tok rendkívül nagy érdeklődéssel várták,
mert az elnök azt ígérte Göringnek, a bi-
rodalmi gyűlés elnökének, hogy hazaér-
kezése után fogadja a Reichstag elnökeit,
akik jelentést akarnak tenni a politikai

helyzetről.

Csütörtökön délnél Hindenburg elnök
már kihallgatáson fogadta Papen kan-
cellárt, akivel hosszasan tanácskozott a
politikai helyzetről és eseményekről.

A berlini lapok értesülése szerint Hin-
denburg elnök még pénteken fogadja a
birodalmi gyűlés elnökét és alelnökeit.

Hogy képzelik a franciák az agrárállamok megsegítését

Tízmillió mázsá gabonát kell átvenniük az ipari államoknak

Páris, szeptember 9.

A francia lapok általában optimizmussal néznek a strezai konferencia mun-
kája elé. Ugy látszik, biztosra veszik, hogy keresztül tudják hajtani a francia
álláspontot.

A párisi lapok feltétlenül megbízható információkra hivatkozva, azt állítják,
hogy a konferencia gyakorlati megállapodásai a következők lesznek:

Franciaország megvásárolja Közép- és Kelet-Európa agrárfelesle-
gének 25 százalékát, ha ugyanakkor Belgium, Olaszország, Svájc
Csehország és Németország szintén átvesznek megfelelő
mennyiséget.

—A közép- és kelet-európai agrárfelesleget körülbelül tízmillió mázsára becsü-
lik.

Az ár magasabb lenne a világpiaci árnál, hogy a termelőknek megfelelő hasz-
nuk maradjon.

Azonfelül valószínűleg élőállatokra, állati termékekre és kukoricára kiter-
jesztik a kedvezményes vámtarifákat.

Németország csak Magyarországgal, Romániával és Jugoszláviával csinálna
kötést, míg Lengyelországot kihagyná.

nisztartásainak, úgy, hogy
esetleg politikai következményei is le-
hetnek állásfoglalásának.

Az összes ügyeket azonban függőben
tartják, míg Maniu visszaérkezik Kolozs-
várról Bukarestbe.

A népszövetségi szakértők pénteken
délben 12 órakor Vajdával és Mironescu-
val tanácskoztak. Este pedig a miniszter-
tanács tart újra ülést, amelyen Mironescu
beszámol az adók leszállítására, az adó-
behajtás körüli intézkedésekre és az ál-
lam belföldi adósságainak rendezésére
vonatkozó javaslatokról.

Reggel Vajda és Mironescu Szinajába
utaznak.

Hírek szerint a parlamenti ülészakot
meghosszabbítják.

Amerikai kémsszervezet lelényképezte egész Japánt

Tokió, szeptember 9.

A japán hatóságok nagyszabású kémkedés
ügyben indítottak nyomozást.

A kémsszervezet állítólag az Egyesült Álla-
mok számára működött. A kémek számos ti-
tokzatos szövegű táviratát a japán posta vis-
zatartotta. Ezeket a táviratokat az amerikai
National City Bank tokiói fiókjának címez-
ték és kitértek belőlük, hogy a nemrég Ja-
pánban járt amerikai pilóták fényképfelvéte-
leket készítettek Tokió, Osaka és Kobe terü-
letéről. Ezeknek a képeknek a segítségével, —
írják a japán lapok, — könnyen megkezdhe-
tik az amerikaiak a három város bombázá-
sát és az erődök lerombolását. Hivatalos kö-
rökben egyelőre megtagadnak minden felvi-
lágosítást az ügyről, amely lázas izgalomban
tartja egész Japánt.

A magyar kiscgazdák Horthy elé viszik az ország panaszait

Budapest, szeptember 9.

Tegnap tartott értekezletet a független
kiscgazdapárt. Az értekezleten Gaál Gasz-
ton elnöklettel és kijelentette, hogy a párt
legközelebb kihallgatást kér Horthy kor-
mánytól, akinek feltárják az ország
rettenetes helyzetét és a kiscgazdapárt
mentő programját. Mint minden politi-
kai párt, úgy a kiscgazda párt is a hata-
lom átvételére törekszik, azonban csak-
is saját pártprogramja alapján. —
mondotta Gaál. S abban az esetben, ha ez
nem sikerül, a kiscgazda párt továbbra
is ellenzéki sorban küzd majd az igazság-
ért.

Adónyugta nélkül nem váltják be a százejes bankot ezüstre

Temesvár, szeptember 9

A Nemzeti Bank temesvári fiókjához
Bukarestből rendelet érkezett, amely ar-
ra utasította a fiók igazgatóját, hogy
a papír százejeseket csak azoknál
váltják át ezüst százejésekre, akik
igazolják, hogy nincs adóhátralékuk.

Temesváron ez a rendelkezés nagy
megdöbbenést okozott, mert alapján
véve sehol a világon nem volt arra prece-
dens, hogy pénzváltáshoz adónyugta is
szükséges lenne.

A Nemzeti Bank temesvári fiókja
azonban szigorúan alkalmazkodik a köz-
pont rendelkezéséhez, mint ahogy valuta-
viteli engedményt is csak olyanoknak ad,
akik adózási kötelezettségeiknek ponto-
san eleget tettek.

írta: MIKES IMRE

Találkozás a kövér Bertával

Ma találkoztam a kövér Bertával. Háttérét évtizeddel ezelőtt láttam utóljára. Szokott mellett, egy réten. Berta ekkoriban rendkívül zuhant állapotban volt. Ámbár kegyetlen zápor szürott, közömbösen hevert az úgáron, mint egy melankolikus lotyó, akit viharos élet után utólrát az elméből. Csúsgott róla a mocskos és az esőlé s noha egy csinos, fiatal fiút ölegetett karjaiban, szennyes és szenvedtlen volt, érthetetlen és fájdalmas látvány.

Ugyan védelmére meg kell említeni, hogy a szóbanforgó fiatalember feje a mezőség másik szélén feküdt, egy gránátöltésben.

Egy mogorva tiszt, aki vörösrre festett marhabél köpenyegben ázott az Ur elszorított ege alatt, néhány bakát intett elő.

— Keresétek meg ennek a parasztnak a koponyáját és ragasszátok oda a törzséhez! — mondotta oly határozottsággal, mintha ugyan e művelet elvégzéséhez nem kellene egyéb, mint egy üveg gummiarabikum.

A bakák azonban nem haboztak s a szélrőzsa minden irányába elszéledve, nagy igyekezettel keresgéltek az elbitangolt nyakravaló után. Tényleg, alig telt el néhány perc, az egyik máris kihalászta a tölcser fenekéről az elárvult fejet és a zsákmányt izes falaként a csájkájába helyezte, majd odarakta a tiszt lábai elé.

Ezután hárman nekiláttak ahhoz, hogy a törzset elválasszák a kövér Bertától. Azonban bírták a valóműveletet foganatosítani s végül mesek. A fiatalember mereven ragaszkodott szerszeméhez, olyannyira, hogy hárman sem bírták a valóműveletet foganatosítani s végül is kénytelenek voltak kéziásójuknak, az úgynevezett „Spaten”-nek segítségéhez folyamodni. A fiút, aki oly ideálisan csüngött szerszemén, e spátenekkel kaparták le a kövér Berta oldaláról s bármennyire vgyázatosak is voltak e műveletnél, mégsem tudták megakadályozni azt, hogy a fejétlen törzs mellkasából, amelyet már előzetesen szétlapított egy gránát, az ifjú szíve ki ne bukjon s alázatosan oda ne guruljon a kövér Berta lába, akarom mondani, agyutalpa elé.

1919. augusztusa volt, a Tiszánál, háborúban.

★

Ez a távoli, csuf emlék a múlt csupán.

A kövér Berta megfiantalodott és kivirult. Ma, amikor megpillantottam a Károly-parkban, szinte el sem akartam hinni, hogy vele van dolgom. A liget végén, igen nemes stílusú, főúriak nevezhető palotában, az úgynevezett Hadtörténelmi Muzeumban van a lakása. A délelőtti órákban, amikor utam arra vitt, a kertben hűsült, két sinpárra vontatva. Ugyanis a nyári kényelem okáért lemontírozta magát. Csöve külön vagonon nyújtózkodik, míg teste a szomszéd sinpáron bámulja a bárányfellegetek.

Lepucolták, kitakarították, rendbehozták, ezüst mázzal vonták be. Oly vonzóan kacérkodik, mint egy veszedelmes szépasszony.

A legjobb 42-es korban van.

Ezt a csinos, vonzó mivoltát ismételtén is hangsúlyoznom kell. Ugyanis az előbbieknél sokan azt hihetnék, hogy a kövér Bertával kapcsolatos régi emlékeim leírásával a háború — remélem, azzal tisztában van, hogy már gőzerővel készülnek rá — ellen akarok izgatni. Ez a feltevés annál indokoltabb lenne, mivel Amszterdamban a háborúellenes kongresszus csak a minap fejeződött be, utasításul hagyván azt, hogy mindenki teljes erejével küzdjön az imperiálizmus küszöbén álló megszárlása ellen.

Nem, uraim, én nem vagyok defetista.

Igaz ugyan, hogy elmeséltem egy epizódot, amely foliót vet a kövér Berta multjára. De nem is igazi szépasszony, akinek nincs legálább egy folija.

Az elfogulatlanság okáért viszont most leszögezem, hogy Berta kigyógyult és a legvonzóbb állapotban van. Nem mocskos, szenvedtlen, melankolikus lotyó többé, hanem friss, munkakész hisztérika, aki alig várja, hogy újból munkába állhasson.

Önök, tisztelt barátom, aki velem együtt nem ül fel a háborúellenes izgatón lelkismeretlen agitációjának, elárulhatom, hogy a kövér Berta kiheverte átmeneti válságát és így még sok gyönyörűséget megélhetünk vele.

A varró és szabászi m. iskola

a Szt. János-utca 5. szám helyett a Szt. János-utca 3. sz. alatt

szept. 15-én nyílik meg.

Érdeklődni és beiratkozni lehet Str. Mihai Voevod (v. Kolostor-u.) 25 sz. a. d. e. 10—2 és d. u. 3—5-ig

Önök elgondolni, hogy egyetlen bódületére mi minden történhetik: az ön felettébb usztelemtremelő feje végiggrugul az úgáron és alagörög egy tölcserbe. Törzse göröcsőse hozzásimul a nyolcszáz kilogrammos hölgyike acélderekához. Mellkasa szétreped és szíve... különben ezt már megirtam a bevezetésben.

Ön így, ahogy most van, polgári ruhában, egy darabban csak közönséges civil.

Visszont formaruhában, fej nélkül, nemzeti hő.

Feltételezem, hogy nagyobbik fia szintén nem vonja ki magát a frontszolgálat alól. Mily lelkesítő elgondolni, hogy az áldozatok mekkora lehetősége van adva részére a honfiai szolgálatnak ama elsővonalbeli oltárán, amely a háborúellenes izgatón nem szégyellenék az imperiálizmus rablóhadjáratainak nevezni. Így magam is visszaemlékezem egy hősi halottra, akit Stróblnak neveztek, s aki ha jól tudom, a halhatatlan magyar művész fia volt. Ennek a fiatalembernek két lábát és két kezét vitte el egy srappel oly szerencsésen, hogy közben a két szeme is kifolyt.

Nem érdeketlen, hogy a megmaradt rész életben maradt.

Feltették egy vonatra és elszállították valamelyik hadtápvonalai kórházba, ahol az orvosok — ezt humanizmusnak nevezik — mindenáron meg akarták menteni a jövő számára. A Stróbl nevű huszárab azonban vonakodott, három hétig harcolt az orvosok ellen s végül is úgy végzett magával, hogy torkaszakadtából ordítani kezdett, folytatván ezt mindaddig, míg a megerőltetéstől valami vérzést kapván, elszunnyadt.

Családjának esetleg emberöltőre szóló dícsősége maradhat, ha az ön feje mellett elsőszülött fia a Stróbl sorsára jut.

Kisebbségi gyermeke kora miatt természetesen nem áll mérce alá. De ezért ne legyen vigasztalan. Éppen most sugja nekem a kövér Berta, hogy sebját, gázzal úgy összegezték, hogy hétkilós fekete csont marad csupán belőle.

S ha felesége mindezek után megőrül, ezt nem lehet elmebajnak nevezni, hanem hadiszolgálatnak, amit bőven kárpótolni fog az a sarc, melyről a győztes, Zeusza mondom, nem fog elfeledkezni.

A győztes, remélhetőleg, az a hatalom lesz, amelyért ön oly nemeslelkűen feláldozta magát. Ez esetben a kincstár megteheti pénzzel és a nemzeti ipar bőséges állami támogatást nyervén, hihetetlenül fellendül majd. A kövér Berta mellé ezer új kövér Berta épül. Ha pedig a győztes az ellenfél lenne, annyiban hazafias közkötelesség lesz, hogy mi, életbenmaradt dolgozók, előteremtjük a terheket. És noha ön, tisztelt barátom, látszat szerint családostul együtt kihalt, a honfiai munkából mégsem vonja ki részét. Ugyanis időközben leánya, aki apa és anya nélkül nevelődött s ifjúi lelkébe a háború benyomásait fogadván be, utcára kerül, keresni kezd és lerója a familia obulusait.

★

Egyébként a Hadtörténelmi Muzeumban a 42-es ágyú mellett hadjáratra elégséges géppuskát, mozsarat, golyószórót, aknát, gázmaszkot, bombát, lángvetőt, tankot s miegyebet találtam.

S egy fényképet is.

A rengeteg fegyverről, ami a muzeumban felhalmozódott, felesleges lenne írni. Elavult szerszámok. Tevékenységük az elmúlt háborúban jelentéktelen volt, az irtalmas testvérek játékonysági akciójához volna hasonlítható, a jövő megszárlás arányaihoz képest.

Ellenben a fénykép, amely hadifoglyokat ábrázol, ez a fénykép rendkívüli jelentőségű ügy. A világháború egyik leglényegesebb mozzanatának tekintendő. Elhallgathatatlan és példátlanul fontos emlék, messze kiható és szívzoritó dokumentum. Nekem úgy tetszik, hogy hozzá képest az összes hadvezérek és diplomaták emlékiratai hitvány firkálások csupán. Egy kép, amely vizionális erővel rávilágít az öldöklés lényegére. Amely elemi erővel emlékeztet vissza. Egy csudálatos fotográfia, amely...

Amely, mondom, szerény személyemet ábrázolja.

A baloldalon Szász János ur áll, a Temesvári Bank cégjegyzője. A jobbomon egy mérges főhadnagy feszül, nem nehéz felismerni benne Berkovits Simont, a Független Szocialista Párt titkárát.

Középpütt, szuronyos örök előtt szemlélhető az a példátlan tünemény, akit öt óra hosszat tartó bálulással sem voltam képes kellően megismerni, az a megragadóan érdekes figura, az a grandiózus jelenség, aki érzelmeimet és értelmemet oly ellenállhatatlan erővel ragadta el, az az ur, aki tizennégy esztendővel ezelőtt voltam.

Mit mondjak önöknek, hiszen nem sok közül lehet hozzá, nagyon megható egy ilyen vénember. Rongyos és szennyes, meggyőzt

és tetres. Az arc körül, amely barázdás és süppedékes, tizencentiméteres rőt körszakáll. A szemek tompák és árkosak. Az orr kifinomodott, szinte áttetsző, légies, viaszhoz hasonló, ahogy kéthónapos vérhas után szokott lenni. A kezek ráncosak, a nyakon lefed a bőr. Aszott mumiaszagot lehel, heiven esztendős, de többnek néz ki.

Lehettem mintegy husz éves.

Ez az, ami oly hipnotikus erővel magával ragadott, hogy közben eltelt másfél évtized s harmincöt évvel mégis fiatalabb lettem.

Azonban nyilván csak testben, melynek regeneráló ereje rendkívüli. Az a Dorian Grayhez illő arckép azonban, amely a háborús lelket jelenti, nem nagyon újhódhatott meg, mert míg egykori, hetvenesztendős testem gunyáját kénytelen lennék felöltöni, addig az az aggasztó-lélek, amely a szóbanforgó fotográfián tükröződik, változatlanul öreg és beteg maradt, magába ölelvén egy korszak minden rettentő élményét és gyilkos tanítását.

Olyan ez a háború, mint egy végtelen temető, ahol a halottak egy részét eltemetik, más része pedig szabadon jár tovább s a holttestet önmagában hordozza.

Nem is lenne jó, ha másképpen lenne ez ma, 1932-ben, amikor az ember egyénileg és szociálisan oly magas rétegekben szárnyal már, tul az értelem és érzés sztratoszfáján. Mily tragédia volna, ha egykedvűen tömeggyilkolhatnánk négy esztendőig, tízmillió fe-

Pora vezérfelügyelő kijelentése után is

Folyik a névelésmzés Csikmegyében

Csikszereda, szeptember 9.

Pora András kolozsvári közoktatásügyi vezérfelügyelő székelyföldi körutja alkalmával határozottan leszögezte, hogy ellene van a kultúróna rendszerének, mert annak eredménye csak az analfabétizmus lehet.

Nyilatkozatában, amelyről már beszámoltunk, elismerését fejezi ki a felekezeti iskoláknak.

Pora vezérfelügyelő csikmegyei körutja alkalmával az állmi elemi iskola igazgatóit arra utasította, hogy a szülőket ne merjék befolyásolni és kényszeríteni, amikor gyermekeiknek iskoláztatásáról döntenek akarnak.

Híven számoltunk be Pora vezérfelügyelő nyilatkozatáról s ugyancsak híven emlékeztünk meg azokról a visszaélésekről amelyeket a csiki iskolaigazgatók követnek el Pora vezérfelügyelő utasításai ellenére is.

„Különbözn jön az adóvégrehajító...”

Csikkarfalván nem volt eddig állami iskola, bár minden évben megpróbálták felállítani. Most egy Hegedüs nevű tanítót bíztak meg az elemi iskola és az óvoda megszervezésével. A falu jegyzőjének segítségével megfenyegette a szülő-

Vonat elé ugrott a marosvásárhelyi kadettiskola növendéke

Brassó, szeptember 9.

Péntekre virradó éjszaka a nagy állomáson egy tolató mozdony elvettette magát Costea Constantin 17 éves csernátfalusi fiatalember. A mozdony a szerencsétlen fiút azonnal megölte. Eddig csak annyit sikerült megállapítani, hogy Costea a marosvásárhelyi katonai iskola negyedik osztályába járt, most szabadságon volt itthon szüleinél. Hogy mi készítette a fiatal gyereket végzetes tettére, azt egyelőre nem tudni, a rendőrség azonban már megindította a nyomozást.

Sztrájkoló munkások beverték a Primusz-gyár ablakait

Nagyvárad, szeptember 9.

A nagyváradai cipész-sztrájkának napról-napra újabb fejleményei vannak. — Sztrájkőrők eddig csak a Primusz gyárban akadtak, ahol csütörtökön délelőtt heves tüntetést rendeztek a munkások. Husz főnyi csapat vonult fel a gyár elé, majd az egyik tüntető meghuzta a gyár vészszirénáját, mire a munkások kitódultak a munkatermekből. A sztrájkolók azt követelték tőlük, hogy azonnal álljanak le és ne veszélyeztessék munkájukkal a sztrájk eredményét. Közben kövek repültek a gyár ablakai felé. Erre aztán a rendőrség is közbelépett és négy tüntetőt: Erdélyi Vincét, Rusk Lászlót, Pap Sándort és Gottlieb Oszkárt letartóztattott.

A nagyváradai sztrájkjal kapcsolatban olyan hírek kerültek forgalomba, mely szerint a sztrájkot a Carmen-gyár igazgatója rendeztette volna, hogy így magának szerezhesse meg az ország cipőüz-

Következő kimondottan eredeti Olla-t mely évtizedek óta elismert és vezető minőség!

lebarátot megszárolván le s ennek nyomában vidáman sétálnánk a korzón, mintha semmi se történt volna, kód előtttem, kód utánam.

Szerencse még, hogy szubtilis mivoltunk képtelen a feledésre s a lélek minden borzalmával emlékezik meg arról az ördögi lényegről, ami formaruhában és hadbaszállván a sajátunk volt. Örölni kell, hogy belülről borzongó és szenvedő, ártózó és kivénhedt, megrokkant és agonizáló aggasztások maradtunk, akik csendes és harmónikus órát még akkor sem tudnánk magunknak biztosítani, ha a hatóságok egyébként engedélyeznék ezt. Így legalább lelkiismeretünk pillanatig sem nyugodhatik meg s állandó erővel ösztökél bennünket arra, hogy tiltakozva nyujtsuk ki kezünket, egyrészt azok felé, akik már megint zsákmányolni és hódítani akarnak, másrészt azok felé, akiknek még nincsenek a fentihez hasonló fényképek, tulfiatalok és — sajnos — ostobák.

Hagyják magukat orrukra fogva vezettetni, mint husz esztendővel ezelőtt mi, a testvéreik.

ket, hogy ha nem adják tanköteles gyermekeiket az államiba, könyörtelenül behajtják rajtuk az adót.

Csaléteknek ingyen tankönyveket ígértek és a névelésmzést is buzgón gyakorolták.

Eredmény: eddig még egyetlen szülő sem iratta be gyermekét az államiba, bár bizonyos, hogy Hegedüs tanító majd elhuzatja a nótájakat.

Hasonló a helyzet Csiktapolcán. Darvas István állami elemi iskolaigazgató egy ideig rendesen állította ki a szülői nyilatkozatot, de amikor látta, hogy a felekezeti iskolának már 120-nál is több növendéke van, megtagadta a nyilatkozatok láttamozását.

— A felekezeti iskolának már van 120 növendéke, legyen az elég neki, mondotta Darvas igazgató. Az állami eleminek is kell élni!

Kászonalizzen a névelésmzés fortélyával szedik el a felekezeti iskola növendékeit. Az iskola igazgatója román eredetűnek nyilvánította Balassy József Mária nevű leányát és Pál Andrást.

Igy lesz tett Pora vezérfelügyelő szép és becsületes ígéretéből: az iskolaigazgatók nem is szereznek róla tudomást.

leteinek rendelkezését. Steiner igazgatót beidézték és ki is hallgatták, azonban tagadta, hogy ez igaz lenne. Ugyancsak tagadják a munkások is, mert szerintük a sztrájk kitöréséhez nem volt szükség Steinerékre.

— ELOFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavartalan expedálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárat szerepel-e a címkén.

— Véres esküvő Bákányban. A bákányi csendőrség jelentette a brassói ügyészségnek, hogy az elmúlt éjszaka véres verekezés történt a községben. — Egy esküvőn összeszólalkozott egymással Viktor Bericeanu s Aldea György. A szóváltásból verekezés lett, melynek hevében Aldea késével Bericeanu gyomrába szurt. A szerencsétlen fiú eszméletlenül esett össze. Beszállították a brassói kórházba, felépüléséhez azonban nincs remény. Aldeát letartóztatták.

UJITSA MEG

lejárt előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és tennakadás nélkül küldhessük.

A Brassói Lapok

előfizetési ára egy hónapra 60 lej.

Utazás a konverzió körül

A konverzió kérdésében a magyar párt álláspontja, amely szerint a kivezető ut adósságoknak általában 50 százalékkal való csökkentése, a helyzet tökéletes átértékelésének bizonyítéka.

Az adott gazdasági viszonyok mellett ezernyi érveléssel bizonyítható, hogy más megoldás, mint az adósságoknak elengedéssel kapcsolatos rendezése, nem célravezető s nem is igazságos.

A gazdasági krízis eredményeként szinte teljes mértékben megszűnt a hitel. A hitel megszüntével — a mult maradványaitól eltekintve — többé már nem szerepelnek a gazdasági élet forgalmi eszközei gyanánt a váltók, a csekkek, a kötelezvények, a nyílt és fedezett számlahitelek, amelyek eleddig a gazdasági ügyletek lebonyolításáig a pénz szerepét töltötték be. Ezeknek kiesésével a gazdasági élet számtalan mozzanatánál egyedül az effektív tőkére, a pénzre hárult annak a feladatnak a betöltése, amelyet normál viszonyok mellett az említett forgalmi eszközök és a pénz együttesen töltöttek be. Sőt az effektív pénz mennyisége is a minimumra szállt: alá, mert a bankok krízise folytán a pénzállomány jelentékeny része teauráltatott s e révén a forgalomból kivonatot. Ma tehát az effektív pénzmennyiségnek is bizonyos hányada a forgalom eszköze csupán.

Ugyanakkor az élet nem állott meg. A gazdasági szükségletek nem apadtak, a gazdasági forgalom nem csökkent a fizetési eszközök mennyiségének szűkülésével arányosan. A kapitalista rendszer következményeként pedig sem a gazda, sem az iparos, sem a kereskedő nem mozdulhat fizetési eszközök nélkül. Érthető tehát a hajszá az egyedüli csereszakcskára vált, de a forgalomban mennyiségileg megcsökkentett pénz után. Érthető, hogy a pénz birtoklásért szükségből, kényszerből a javak nagyobb tömegét is készséggel áldozták fel s ezzel felértékelik magát a csereeszközt, magát a pénzt.

Mindezeknek eredménye a pénz vásárlóerejének aránytalan, kétszeresre tehető megnövekedése. Az adós szempontjából pedig az eredmény az, hogy az adósságok rendezésére a javak kétszeres tömegét, kétszeres munkaadományt kénytelen felhasználni, feláldozni.

Két tábor áll tehát egymással szemben. Egyrészt az adósok nagy tömege, köztük a kis embereknek majdnem 100 százaléka, adósságai kétszeres terhével vállal, azok rendezésének lehetősége nélkül, a gazdasági energiák működésére bénítóan ható hitvesztettséggel s ugyanakkor a jövedelmet teremtő gazdasági tevékenység előfeltételét képező legminimálisabb tőke hiányában romlásra kárhoztatva, — másrészt a hitelezők jelentékeny, kisebb tömege kétszeres vásárlóerejű, tehát kétszeres értékű tőke igénylésének jogával ugyan, de annak reménye nélkül, hogy a különben is immobilizált követelések teljes összegben való megkapását remélhetné a fizetésekretelemmé vált adósoktól.

A pénzürték emelkedésével járó papírelőnyökhöz képest a görcsösen ragaszkodó hitelezők jogainak kiméletlen érvényesítése az adósok vagyonának kényszerűen való tömeges értékesítését teszi elkerülhetetlenné. A tömeges értékesítés nyomán fellépő tulkinálat akkor, amikor a fizetési eszköz hiánya miatt kereslet nincsen, a javak további abnormis áresését eredményezné. Az áresés azonban a hitelek fedezetének lecsökkenését is jelenti. Végelemzésben tehát a követelések változatlan összegének érvényesítése magukat a követeléseket teszi értéktelenné. A hitelező éppen ezért adóssainak tönkretételével egyidejűleg saját tőkéjét is megsemmisíti s a pénz birtoklásért folyó nagy harcban az adósok porondra terítetnek, de ugyanakkor maga a tőke is halálra sebzti önmagát.

Gyakorlatilag éppen ezért a követelések teljes összegben való igénylése értelmetlen, céltalan és romboló hatású törekvés, amellyel a hitelezők nemhogy nagyobb eredményt érnének el, hanem a gazdasági élet összeomlását idézik elő, amely aztán maga alá temet minden értéket, köztük a tőkét is, annak minden előnyével s minden ahhoz fűződő papírelőnyökkel együtt.

A követeléseknek a teherviselő képesség s egyben az értékelkedés százalékanak megfelelő mértékbeli leszállítása ezek szerint az adósnak és hitelezőnek praktikus szempontból egyenlően érdeke.

Az adósságok leszállításának gyakorlati szükségessége mellett elméletileg is helytálló a követelések leszállításának igénylése.

Általában magánjogi elv az, hogy adott értéket azonos ellenérték követelhető.

A tartozás maga nem egyéb, mint egy kapott érték ellenértékének számszerű meghatározása. A meghatározás eszköze a pénzürték, amely kifejezi és megtestesíti az adandó ellenérték nagyságát. Maga a pénz azonban nem érték, hanem csupán értékmérő, értékkifejező eszköz.

Ha mármint — bármilyen okból is — de a pénzürték megváltozik, amint hogy az adott gazdasági viszonyok következtében kétszeres vásárló erejűvé vált, a kapott érték többé már nem fejezhető ki ugyanazon pénzmennyiséggel, hanem csak azazal a csökkentett számösszeggel, amely arányos a vásárlóerő emelkedésével.

A változás által előidézett helyzet ugyanaz, mintha valaki egy kereskedőtől mondjuk 10 méter posztót vásárol meg méterenként 500 Lejért, de még mielőtt a posztót kézhez kapná, valamelyes okból az eleddig 100 cm-t jelentő métermérték 200 cm. hosszúság jelzésére használnáték fel s dacára annak, hogy a vásárlás idején a méter még 100 cm-t jelentett, a vevő e változás után a 200 cm-t jelentő 10 méter átadásához ragaszkodnék. Nevetéses volna azt mondani, hogy a kereskedő most már köteles 1000 cm. helyett 2000 cm-t adni át a vevőnek csak azért, mert a változás után a 10 méter már 2000 cm-t jelent.

A pénz maga is méter, az érték métere. Méter, amely éppen úgy méri, éppen úgy kifejezi az értékmennyiséget, mint a méter a hosszúságot. S ha abszolút jogtalan a vevőnek a 10 méter posztó átadására vonatkozó igénye, miért és miféle alapon lehet jogosnak tekinteni azt, hogy a hitelező jusson kétszer akkora értékhez,

mint amit az adósnak annak idején adott? — bárha a régi 100 Lejes értéket ma már 50 Lej képviseli?

Minthogy pedig a pénz értékének irányítása, fenntartása, vagy csökkentése, esetleg emelése állami feladat, ha a kormányzat akár aktív beavatkozással, akár negatív türelemmel a pénz értékének eltolódását lehetővé teszi, az állam köteles mindama korrekurák eszközzésére is, amelyek az értékváltozás folyamánaként szükségessé válnak. Ez a korrekúra nem lehet más, mint vagy a pénz értékének a régi szintre való csökkentése, ami az egyéb csereszakcskák kikapcsolódása folytán nem volna más, mint a fizető eszközök oly mérvű szaporítása, hogy megszűnjék a pénz fokozott kereslete, tehát az infláció, — vagy pedig — a magyar párt javaslatának megfelelően, — a követelések összegének abban a mértékben kétszer annyit adjon, mint amennyit kapott, az uszora tényálladékat mindezekben kimeríti.

Dr. Debreczy Béla

A magyar hadügyminiszter: „Már megtörténtek az első lépések a revízió érdekében“

Budapest, szeptember 9.

Gömbös Gyula honvédelmi minisztert Kőszeg városa a nemzetvédelem terén kifejtett munkássága elismerésül díszpolgárává választotta. A díszoklevél átvevőkor Gömbös többek között így nyilatkozott:

A revízió érdekében már megtörténtek

az első lépések. Ha a győző államok békét akarnak a világon, akkor egyenlő jogot kell adni minden nemzetnek. Ne tekintsenek bennünket rabszolgáknak.

Azután kijelentette Gömbös, hogy az országnak belső revízióra is szüksége van, erkölcsi, önmagára szállásra, kereskedelmi és az élet minden terére kiterjedő újjáalakításra.

A LONDONI TOWERBEN,

ahol történelmi nevezetességű
kivégzések egész sora történt

Talán senki sem tudja, hogy hány herceget, királyleányt, királyi szeretőt, államférfit, lordot és ladyt végeztek ki a londoni Towerben. A számuk valószínűleg óriási. Mindazonáltal ezek a nagy fekete, négyszögletű tornyok, viharvert falak szelkacskáikkal, patinás fedlűkkel körülöttek a hajdani vizesárokkal, amelyet víz hiányában fülepert be, az embert nem érintik tragikusan.

A Tower ott emelkedik túl a Cityn, a Tower hidja mellett, amelyet mindenki látott már egyszer legalább fényképen s amelyről mindenki tudja szintén, hogy megnyílik a közepén, ha nagy hajó érkezik a londoni kikötőbe. A Trinity Square van előtte: nagy térség, ahova odalátzik egy pár koromszínű templomtorony és a trinity House csúcsa, ahonnan a világítótoronyok és mentőcsónakok fellett parancsolnak és rajtuk túl ott vannak a dokkok. London egyik legérdekesebb látványossága, ahova szinte minden órában érkezik árukkal telt hajó és ilyenkor bánatosan bődül egy sziréna mint az éhes oroszán üvöltése az állatkertben.

Vagy öt-hat autocar van a Trinity Square-en, amely ebben a pillanatban bocsátott ki magából száz amerikai, negyven németet s egyéb idegent.

A folyó másik partján nincs semmi, csak áruraktárak, viharvert táblákkal, nagy hajók, amelyekből emelődaruk szedik ki a ládákat és árbocok, zászlók, hajóhidak.

Mi minden volt már a Tower. Hódító Vilmos építtette és a prochesteri püspök volt az építőmester, aztán III. Henrik és I. Edward építették tovább. Volt királyi palota, itt lakott a véres Erzsébet királyné, aztán a Stuartok elűzése után lerombolták. Börtön lett és évszázadokon keresztül a legrettegettebb hely egész Angliában. Ma muzeum és gyűjtemény és egy óriási könyv, amelynek a lapjairól el lehet olvasni Anglia történetét.

Medvebőrűveges gárdisták őrzik a Tower és amint skarlátzubbonyukban, feltűzött szuronyokkal elhaladnak az ember előtt, valahogy óriásra megnőtt jatekkatonáknak tetszenek. A nagy tértől balra és jobbra laknak a katonák, vagy nyolcszáz és a kisebb tornyokban a tisztjeik.

Az oroszán kapuja, ahol beengedik az embert a Towerbe, annak az időnek az emlékéit örökíti meg, ami tulajdonképpen nem is volt régen, (vagy hatvan-het-

ven évvel ezelőtt), hogy a Towerben állatkertet rendeztek be, de az állatok nem szerették a mohos falakat, amelyek között nemes lordok szenvedtek fogságot és a menaszériát át kellett telepíteni a Regent's parkba, ahol aztán nemsokára a világ egyik legnagyobb állatkertjévé nőtte ki magát.

Az udvar közepén a legmagasabb és legnagyobb épület a Fehér Tower. Ez a legrégibb része a Towernek és ebben van a híres fegyvergyűjtemény, páncélok, síkok, régi fegyverek, amelyek között olyan érdekes kontrasztot alkot az a bomba, amelyet 1915-ben dobott le London felett az első Zeppelin és az a kard, amely Kitchener lordé volt, a nagy angol katonáé. Aztán itt van az a fatörzs, a melyen lefejezték 1747-ben Lovat lordot, a tönk mellett ott van a bárd is és a háttérben hüvelykcsorító spanyolcsizma és a kor egyéb divatos kinzó eszközei.

Lovaspáncélok állanak ma a régi Tudor-teremben, amelyeket I. Károly (akit lefejezték), II. Jakab és II. Károly viseltek. Ez a terem volt a hajdani tanács terem, ahol III. Richárd lemondott, mielőtt fogságba vetették volna a Ponte fracti kastélyban, ahol halálraéheztették. És itt folyt le a szerencsétlen Boleyn Anna hűtlenségi pere, amely aztán a királyné kivégzésével végződött. Shakespeare III. Richárdjának egy jelenete játszódott le itt, amikor a gloucesteri herceg és Hastings lord egy összeütközése után az utóbbit hirtelen levítették az udvarra és lefejezték a farakáson. És innen szökött meg egy viharos, érzékeny juliusi éjjelen egy kötél segítségével Flambard püspök.

A katalógusból megtudja az ember, hogy iszonyu nehezék voltak ezek a páncélok. Az a diszes páncél például, amit VIII. Henrik, a sokatnőszülő és nagytermetű király hordott, negyvenhét kilo súlyú és 233 darabból áll.

A Fehér Tower alatt van a Sub Crypt, ahol Edward alatt, 1278-ban hatszáz zsidót tartottak fogva és ahol Cuy Fawkeset kintózták, mielőtt kivégezték volna, aki felakarta robbantani a parlamentet, a régi löporrészkecskésben. Ennek az emlékére járja be minden évben a parlament megnyitása előtt a Tower-örtség a westminsteri parlament pincéit és jeleníti a kapitánynak, hogy „minden renben van“.

Réztáblák mutatják az udvar fekete követét a helyet, ahol kivégezték Sa-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-tel
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

1717

lisbury grófnő, Catherine Howard-ot és Boleyn Annát, VIII. Henrik két feleségét és Erzsébet királyné kegyencét, Essex gróft, akiket aztán Lady Jane Grey-vel együtt a St.-Péter ad Vincula templomba temették, ahol vasárnaponként istentiszteleten vesz részt a Tower örsege. A Beauchamp Tower falán üveg alatt ott van a karcolás „IANE“, amely állítólag Dudley lordtól, a Lady Jane férjétől származik.

★

A Véres Tower onnan kapta a nevét, hogy ott gyilkolták meg a „kis herceget“ V. Edwardot és testvérét, a yorki herceget, akiket törvényteleneknek nyilvánított az örül és gonosz nagybátyjuk, a gloucesteri herceg, aki III. Richárd név alatt került a trónra, a shakespearei királytragédiák legsörnyűbb hőse. Itt volt tizenhárom évig fogoly Sir Walter Raleigh a nagy felfedező, akit végül kivégezték és aki itt írta meg hosszú fogsága alatt a világ történetét.

★

A legnagyobb érdeklődés a Wakefield Tower veszi körül. A modern ember érdeklődése ez a hatalom és vagyon iránt mert ebben a toronyban vannak vastag üveg alatt, komplikált védőberendezéssel, villamos csengőkkel és acélfalakkal védelmezve a királyi koronák és az ékszerek. Itt van Viktoria koronája, amelyben háromszor briliáns van és itt van a Cullinan-gyémánt, a legnagyobb, amelyet valaha is találtak és itt van a György király koronája, amelyben viszont hat-ezer gyémánt van és itt ragyog Mary királyné koronájában a Koh-i-noor.

★

De a legérdekesebb esemény akkor játszódik le a Towerben, amikor már mindenki lefeküdt Angliában és bezárják a Tower-t. Akkor előjönnek régi, Edward-korabeli öltözékükben a „Bee-featerek“, a Tower öreg, hadastyán örei és a kulcsokat átadják a Tower kapitányának. Amint jönnek, megállítja őket az őrség minden este:

- Kik vagytok? — kérdik a gárdisták.
- Az őrség a király kulcsaival.
- Melyik királlyal?
- György királlyal.

— Isten óvja Angliát, — mondják a gárdisták, azután elaludnak az ablakokban a lámpák és attól fogva már csak a medvebőrűveges gárdista silbakal végig az utakon és a nagy csendet csak néha szakítja meg egy-egy közeledő hajó szirénabugása.

Isó Pál.

A baróti Ördögdombon lélve jár az autó

Hova utaznak az utadókiból
befolyt milliók?

Brassó, szeptember 9.

Szinte restellünk már irni az elhanyagolt romániai s főleg erdélyi utakról, annyi szót folyt el már róluk — hiába. Most mégis kiragadunk egy közeli esetet.

Egy brassói kereskedő panaszkol, hogy Barót mellett, az Udvarhely felé vezető uton súlyos megpróbáltatásban van része az autók, amelyek mégis kénytelenek arra tévedni, mert számos forgalmas helyre nem vezet más út. Vagy százötven lépésre a községtől van az olaszteleki domb s 100—120 lépés hosszan autók és kocsik annyira felvágják az évek óta gondozatlan utat, hogy csak különös bravúrral lehet közlekedni rajta, különösen esőségek idején. Ilyenkor az autók vagy a szélen csusznak át, — ahol aránylag a legtürethetőbb az út, — vagy pedig nyögve-káromkodva az utasok tasztják át a kocsit az agyagos terepen.

Nem tudjuk, állami, megyei vagy községi utatóság figyelmét kerülte el eddig a baróti utszakas, de az ősz kezdetén éppen ideje lenne rendbe hozatni. Nem is kerülne sokba.

Maradna ugyan még rengeteg rendezetlen út szerte a hazában, de mégis egy csomó emberrel kevesebb lenne, aki naponta eltöpreng magában: vajon milyen utra tévednek az utadók? Talán a külföldi szakértők horribilis napidijaira fordítják, vagy hova? Hogy az utakra költenek, azt ilyen körülmények közt ki fogja elhinni?

SZEPTEMBER 11.

Spanyolországban eltörölték a halálbüntetést

Páris, szeptember 9.
A „Chicago Tribune” értesülése szerint a spanyol képviselőház elfogadta a büntetőjog reformját, amely eltörli a halálbüntetést, sőt az életfogytiglani fegyházát is.
A szabadságvesztés legmagasabb határa husz év lesz.

Katonai diktatura Görögországban?

Athén, szeptember hó 9.
A köztársaság elnöke nem fogadta el a kormány lemondását. A helyzet változatlanul feszült.
Szalonikiből érkező jelentések szerint az országok azt a hírt kolportálják, hogy még a héten katonai diktatura veszi át a hatalmat.
A hatóságok cáfolják a hírt, de a közvélemény nem ad hitelt a cáfolatoknak. A lakosság körében óriási izgalom uralkodik.
Állandóan puccshírek keringenek.

Nem halasztják el a leszerelési konferenciát

Genf, szeptember 9.
A világsajtóban olyan hírek terjedtek el, hogy a leszerelési értekezletet határozatlan időre elhalasztják. A Népszövetség most határozottan cáfolja ezt a hírt, valamint azt is, hogy az értekezlet írodája csak novemberben látna munkához. Elhalasztásról szó sem lehet — mondja a cáfolat — a konferencia programszerűen 1933 január végén összeül, az állandó iroda pedig ez év szeptember 21-én legfeljebb 23-án munkához kezd. Legfeljebb arról lehet szó, hogy a konferencia megnyitása technikai okokból néhány heti halasztást szenved.

A leszerelési konferenciát tehát rem halasztják el, csak a leszerelést.

Nem lenne egyszerűbb megtartani az alkotmányt?

Külön törvényjavaslat készül a személyes szabadság védelméről

Bukarest, szeptember 9.
Pompiliu Ioanidescu volt államtitkár törvénytervezetet fog benyújtani a parlamentbe a személyes szabadság védelméről. Nagyon helyes, hiszen ezen a téren kötetekre, vagy talán könyvtárakra való panaszt írhatnánk össze. Csak azt jegyezzük meg, hogy a személyes szabadságot a legmesszebb menő módon az alkotmány is biztosítja és sajnos, a gyakorlatban még azt sem respektálják.
A javaslat, amelyből szerzője szerint törvény is lesz, így hangzik:

1. Ha terhelt ellen védindítóany van, amely nyomozás vagy vizsgálat céljából és ennek folytán a vizsgálóbírónak nyomozást vagy vizsgálatot kell ellene lefolytatnia, első kihallgatása alkalmával köteles a vizsgálóbíró vele közölni, hogy joga van védőt választani az ügyvéd kamaránál bejegyzett ügyvédek, vagy stagiarok közül. Ha a terhelt nem választ védőt, a vizsgálóbíró megkeresi az ügyvédi kamara dékánját, védő kirendeléséért.

A terheltet — akár szabadlábon van, akár le van tartóztatva, — nem lehet sem kihallgatni, sem szembesíteni a védője jelenléte nélkül, kivéve, ha a terhelt erről kifejezetten lemond. A védőt minden alkalommal a kihallgatás előtt huszonnégy órával ajánlott levélben kell értesíteni — és ugyancsak minden alkalommal rendelkezésére kell bocsátani az összes iratokat. A jegyzőkönyvekben meg kell említeni, hogy a fenti rendelkezések be lettek tartva.

A letartóztatásban levő terheltnek első kihallgatása után jog van védőjével bármikor érintkezni hatósági személy ellenőrzése nélkül.

2. Akik a vizsgálóbíró vagy a törvényszék előtti eljárásban résztvettek, megidézendők a vádtanács előtt lefolytatott tárgyalásra is, ahol felszólalhatnak és előterjesztéseik fölött a vádtanács dönt. A érdekelték ügyvéddel képviselhetik magukat.

3. A vádtanácsnak azon határozatát, amely a vád alá helyezést kimondja, felfolyamodással támadhatják meg mindazok, akik a vizsgálóbíró előtt eljárásban szerepeltek, beleértve a terheltet is. Nincs helye felfolyamodásnak a minősítés kérdésében.

Romániai kizérölagos képviselő:
SOCIÉTÉ GÉNÉRALE POUR L'ÉTRANGER S. A.
Ducurești, Bd. Take Jonescu, 8, Garaj Ciclop — Telefon 213-97
AUTO-SERVICE CITROËN
JAVITÓMŰHELY
ÁLLANDÓ ALKATRÉSZ RAKTÁR

AJÁNLJA

4 ÉS 6 HENGERES

Tura Autoit

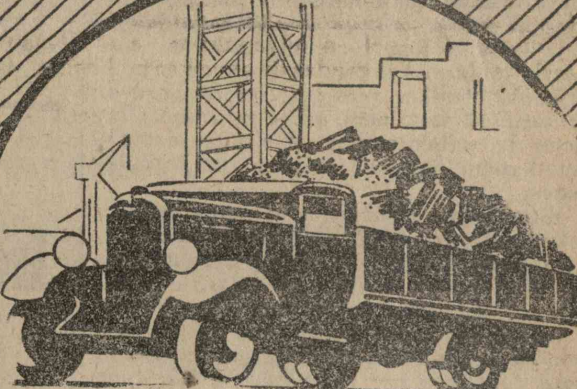
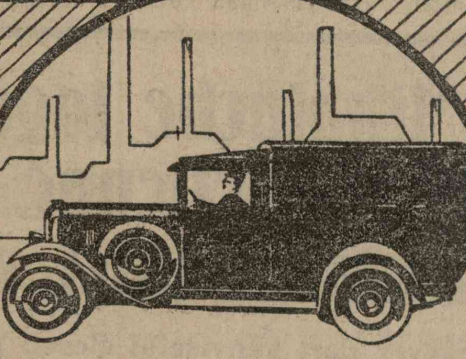
és

800 — 1200 — 2000 kg.

TEHER KOCSIJAIT

Árak Lei

149.000 tól

Jókai-regényhős az udvarhely-megyei bandavezér

Szegényeket gyámolít és perzsaszőnyegen alszik Szász Domokos

Székeljudvarhely, szeptember 9.

Az ezeregyéjszaka meséibe illő rabló-történet színhelye volt az udvarhelymegyei Korond község, amelynek környékén már hetek óta titokzatos rablóbanda garázdálkodott. A banditákat soha nem sikerült elfogni, annyit azonban megállapított a csendőrség, hogy a bandavezér Szász Domokos korondi illetőségű legény. Szász jómódú szülők gyermeke volt és bosszu ideig dolgozott egy helybeli gvárbán. Onnan kisebb lopások miatt elbocsátották, majd fegyházba is került, de onnan megszökött Magyarországra és onnan küldözgette leveleit szüleinek, akiknek azt írta, hogy beállott csendőrné.

Ezt azonban megcáfolták azok a hírek, mely szerint Szász Domokos nincs Magyarországon, hanem otthon van Korondon és jól szervezett bandával ő követi el a sorozatos betöréseket.

A csendőrség megállapította, hogy bandájával együtt egy környékbeli barlangban tanyázik, ahonnan csak nagy ritkán jön elő. Ilyenkor bemegy a kocsimákba és megvendégeli az összes szegény embereket. Szeszest italt soha sem iszik és társainak sem engedi meg, hogy málnaszörpön kívül bármit is igyanak.

Tegnap délután a korondi csendőrség nyomozó utra indult a közeli barlangokba. Az egyik barlang előtt hatalmas perzsa szőnyegen ültek a banditák, akik a hatóság embereit meglátva, menekültek. A csendőrség ekkor behatolt a barlangba, amelyben valóságos főuri pompával berendezett lakosztályt találtak. Rengeteg szőnyeg, butor, élelmiszer és huszonöt üveg málnaszörp is volt ott felhalmozva.

A nyomozás most tovább folyik, hogy a megszökött banditákat kézrekeríthesék.

Kommunista tüntetés Portugáliában

Lisszabon, szeptember 9.

A portugál fővárosban tegnap kommunista tüntetések zajlottak le. A tüntelők agyonütöttek egy rendőrt és másik kettőt megsebesítettek. A köztársasági gárda erőyes fellépéssel szétverte a tüntetőket. Számos letartóztatás történt.

Parasztlázadás Lengyelországban

Barcelona, szeptember 9.

A katalán autonóm köztársaság területén véres parasztlázadások törtek ki. A parasztek követelték a megígért föld-reformot és kommunista irányítás alatt több helyen megrohanták a betakarított termést azzal, hogy az őket illeti meg. Villa della Wern községben valóságos rohamot intéztek a földesur raktárai ellen. A csendőrség szerepét játszó polgári gárda vissza akarta szorítani őket, majd mikor ellenálltak, tüzelt rájuk. Huszonöt súlyos sebesült maradt a helyszínen, akik közül többen haldokolnak.

MULT, JELEN, JÖVŐ

Írta: SURÁNYI MIKLÓS

Tulajdonképpen — ha jól meggondoljuk — önmagában való ellentmondást fejez ki ez a cím: Mult, jelen, jövő. Szinte azt mondhatnám, hogy nincs is más, csak jelen. A dolgok összefolyának. Ez a pillanat, amelyben most leírtam a pillanatot, egy pillanattal előbb jövő volt még s egy pillanattal mulva már mult. A generációk egymásba olvadnak és az évszázadokkal éppen úgy vagyunk, mint a pillanatokkal. Am ez a bizonyos „jelen” öröktől fogva van és örökké tart és benne csak mi, emberek váltjuk fel egymást aránylag gyors egymásutánban. És mégis úgy van, hogy még a multat sem tudjuk helyesen rekonstruálni, annál kevésbé tudjuk megjósolni a jövőt. Pedig — elméletileg — ezt minden történetbölcselő meg tudná csinálni, mert hiszen a dolgok logikusan fejlődnek, egyik láncszem belekapcsolódik a másikba, a fejlődést nem véletlen ugrások, hanem sima, egyenletes, következetes és észszerű lépések jelzik s igazán logikus fő a mult s jelen ismert mennyiségeiből ki kellene, hogy tudja számítani az ismeretlen x-et.

S hogy nem tudja, annak egyszerű oka az, hogy a mult, sőt a jelen sem dolgozik ismert és pontosan felértékelt mennyiségekkel. Egyszerűbben szólva, még a jelen sem ismerjük jól. Nem vagyunk tisztában a lényeggel, a fejlődés, a helyzet igazi, benső, lényeges jellemvonásaival. Nem ismerjük a valódi különbséget a mult és a jelen között. Vagy egyáltalában nem vesszük észre, vagy ha észrevesszük, nagyon is tulbecsüljük azt.

A technikai haladás csakugyan csodálatos változásokat idézett elő a gazdasági és társadalmi élet rendjén. A rádió feltalálása óta néhány perc alatt megtudom, hogy Kinában az északi vagy déli hadsereg győzött. Mit gondolsz, nyájás olvasó, mennyi időre volt szükség, míg Octavianus egyik egyiptomi csatájának híre Rómába eljutott? Ha erre gondolkodok, meg kell állapítanom, hogy óriási különbség ellenére is roppant világbirodalmat tudtak nemcsak meghódítani, de fenntartani és kormányozni is a római államférfiak, pedig nekik sem táviró, sem telefon, sem autó, sem repülőgép nem állott rendelkezésükre. Sőt azt is tudom, hogy a római birodalom polgárai mind e technikai vívmányok nélkül is elég jól éltek. Pedig talán mégis — ez a legfontosabb. Tulajdonképpen a földön mindennek azért kellene történnie, hogy az emberek jobban, kényelmesebben és tovább éljenek. Munka, verejték, izzadság nem önmagáért van, nem azért találtatott ki, hogy az ember valamivel eltöltse az idejét, hanem hogy az embert boldogabbá tegye.

Ennélfogva a rádiót, a villámgyors közlekedési eszközöket, az elektromosságot, a mágnességet, a gőzt abból a szempontból kell nézni, vajjon javítottak-e valamit az emberiség helyzetén.

Annai bizonyos, hogy ma más üteme van az életünknek, mint teszem az egyiptomi faraók, vagy akár csak a Karoling császárok idejében is. Ez mindenesetre nagy változás és mindenesetre irányjelző a fejlődés további menetére is. Ha egyebet nem, jelenti a következőket:

1. Ma sokkal gyorsabban élünk s az életünk sokkal komplikáltabb, mint elődeinké.

2. Sokkal egyetemesebb életet élünk, vagyis minden dolog, ami a világon történik, érinti az egész emberiséget, minden jó és rossz, minden öröm és gyász közös, viszont az ember egyénisége ezzel együtt elmosódott, az egyén olyan helyzetbe került, mint egy roppant gép parányi alkatrésze s egész életfunkcióját olyan tényezők befolyásolják, amelyekkel szemben az egyén tehetetlen.

3. Majdnem minden művelt ember élete egy és ugyanazon kaptafára megy. Stockholm alig különbözik valamivel Alexandriától és a dahomeyi néger ép- ugy beiratkozik a Sorbonne-ra vagy valamelyik Rockefeller-egyetemre, mint India vagy Kína, vagy Ausztrália bennszülött gyermeke.

Amerika felfedezése óta tulajdonképpen nem is történt más, minthogy térben és időben megszüntek a távolságok s az

emberek szárazföldeken és óceánon oly könnyedén és sebesen mozognak, mint Alkibiades idején Athén piacán a görög polgártársak. Az egész világ egy nagy falu lett ugyanazokkal a szokásokkal s egymáshoz megtevésztésig hasonló emberekkel.

Az egész világ egy nagy falu lett... Braziliában ugyanazt lehet hallani a rádió, mint Pekingben és Alexandriában, Stockholmban indiai banánt majszolnak a csemeték s Londonban a lordmayer bankettjén tokaji aszút, ceyloni kávét, egyiptomi szivarkát, hollandi sajtot, stíriai kapant és taszmániai osztrigát hordanak körül a lakájok... Rockefeller Európá minden városában alapítványokat tesz az orvostudományok fejlesztésére, a Nobel-díj a világ összes tudósainak szól, egyházak papjai, büntető jogászok, természettudósok, orvosok, agrárférfiak, bankárok, kereskedők, sportemberek, politikusok és bölcselők minden évben más és más világvárosban tartják meg kongresszusukat, — hát nem úgy fest a dolog, mintha az egész föld egyetlen nagy falu és az egész emberiség egyetlen nagy család volna?

De igen, így fest a dolog. És ez a látást inspirálta az összes társadalombölcseleket, utópista regényírókat és világképepostolókat arra a gondolatra, hogy nincs messze az az idő, amikor országok és államok között leomlanak a válaszfalak.

lak, egy akol lesz és egy pásztor, illetőleg csak akol pásztor nélkül, mert e felvilágosult és szociális érzékkel megtöltött, testben-lélekben uniformizált, közös műveltségű és egyforma gondolkozásu emberiségnek nincs szüksége pásztorra, aki felette a rendőr vagy gyám, a diktátor vagy alkotmányos király gondviselését gyakorolja.

Ezt már a 19-ik század elején megjósolták és a jámbor 19-ik századbeli olvasó azt hitte, hogy a 20-ik század már visszavarázsolja a földre az aranykort vagy a földi paradicsomot, amelyben az emberek munka nélkül, rendőr nélkül, börtön nélkül, verejték nélkül, szenvedés nélkül, szabadon, testvériségben és boldogságban élnek.

Ehelyett jött a világháború.

A világ minden szociológusa, történelempolitikusa és a politika minden professzora azt állította, hogy az államalakulatok fejlődése a nagy egység felé tendál, a nagy országoké a jövő s az európai nagy angolszász, germán, szláv és latin birodalmak hamarosan magukba szívják az érdekszférájukba eső államocskákat. Ehelyett maga Oroszország vagy egy tucat önálló államra szakadt, az osztrák-magyar monarchiát feldarabolták, Irország autonómiát kapott és Európában minden ötven kilométernyire vámsorompó állít meg embert és árut.

Az utópiából nem valósítottak meg mást, mint a Népszövetséget. Semmi mást, csak a Népszövetséget. És az emberiség nagyrésze, amely Népszövetségben él, ma is máról-holnapra tengeti életét, egészségtelen és piszkos odukban lakik és belőle vagy huszmillió pária munka nélkül ténfereg Európa nagy városai-

ban. Népszövetség, az van, de csak egy nyüzsgő a föld hátán a temérdek sánta, bés, vak, süket, eszelős és nyomorult koldus, félőrült hiszterika, életunt gazdag, apátlan-anyátlan árva és nyomorgó özvegy.

Csak a berendezés változott, a szoba, a butorok elhelyezése, a falakat díszítő képek és a házi eszközök változtak, maga a gazda a régi maradt. Régi maradt az ember.

Ez teszi, hogy ki az embert nézi, az semmi újat nem lát és aki a ruhát és a lakást, az emberi élet stílusát és tempóját, az a jelenben nem látja a multat.

A szerelmi vers, az emberi lélek tépelődéseinek, vágyainak, csüggedéseinek és nekilendüléseinek rajza, fogalmaink az életéről, a halálról és a tulvilágról... a jó és rossz, az erkölcs és erkölcstelenség, az igazság és a hazugság eszméje örökké egyforma, mert mindig egy forrásból fakad. Platon is ír a szerelemről a Szümposionban, Stendhal is, Musset is, sőt Weininger is, Freud is és látjuk, hogy a későbbiek már mind benne vannak Platon írásaiban.

Henry Georg ideális állama alig különbözik attól, amelyet Platon rajzolt meg harmadfelezer évvel Henry George születése előtt.

Ma is van háború éppen úgy, mint féltékenységből elkövetett emberölés vagy rablógyilkosság.

Kétszer kettő ma is csak négy. Ma is van szép, erős, egészséges, bátor és szerencsés ember és van rut, gyenge, beteg, gyáva és szerencsétlen.

Ma is van gazdag és szegény. És ma sem több az ember átlagos életkora negyvenöt évnél.

Mit keresnek Kruppék Resicán?

A bukaresti sajtó már hivatkozik a nemzetvédelmi érdekekre

Temesvár, szeptember 9.

A háború előtt is világhírű fegyvergyár, a Krupp-művek, valamint a Mendelsohn német bankárcsoport több képviselője, Romániába érkezett, hogy meglátogassa a resicai műveket. A napokban megtekintették Resicát, Kalánt és Ferdinándot, mindenütt nagy figyelemmel véve szemügyre a berendezéseket.

A látogatás nyomán az a hír terjedt el, hogy a német iparmágnások át akarják venni az egész üzemet.

Nem valószínű ugyanis, hogy az illetők kéjtudás céljából mentek volna Resica-

vidékére. Egyik bukaresti lap máris szót emel emiatt, hogy ebben az ügyben az állami és nemzetvédelmi érdekeknek nem szabad kárt szenvedniük.

Egy újságíró érdeklődött Ausschnitt Miksánál, a resicai uradalmi művek vezetőjénél, aki a külföldi vendégeket az országba hívta, a látogatás felől, valamint arról, hogy ez alkalommal milyen irányban folytak a megbeszélések. A válasz azonban az volt, hogy a gyárigazgató becsületszavára megfogadta, hogy semmit sem árul el a tárgyalásokról, sőt a négy német vendég nevét is titokban tartja.

Mihalache fogadkozott, hogy lehetetlenné tesz minden közigazgatási visszaélést

A magyar párt képviselői élesen elleneztek a javaslatot

Bukarest, szeptember 9.

A közigazgatási reform utolsó szakaszának tárgyalása során érdekes vita fejlődött ki Willer József magyarpárti képviselő és Calinescu belügyi alminiszter között. Ez a szakasz ugyanis érvényben hagyja az eddigi jogszabályok nagyrésztét, vagyis megerősíti az Argetoianu féle törvény számos intézkedéseit.

Willer képviselő kérte a szakasznak olyanformán való módosítását, hogy az az 1929. évi nemzeti parasztpárti törvény intézkedéseinek hatálya alá helyezteti tegye lehetővé.

Willer csodálkozását fejezte ki afelett, hogy a kormány nem hajlandó olyan törvényt módosítani keresztyülvinni, amely saját intencióit valószínűsíti meg s ehelyett Argetoianunak oly gyakran elítélt és oly sokat kritizált törvényét hagyja érvényben.

Calinescu alminiszter válaszában kifejtette, hogy a kormány az őszi szeszizó során szándékszik a közigazgatás nagy és gyökeres reformját megvalósítani, míg ezzel csupán a közszégy és megyei választások előkészítése a cél. Éppen ezért a magyarpárti módosító javaslatát nem találja időszzerűnek és annak elvetését kéri.

A magyarpárti képviselők nem találták kielégítőnek, megnyugtatónak Calinescu kijelentését és ezért a törvényjavaslattal szemben a legélesebb ellenzéki álláspontra helyezkedtek.

A vita befejeztével Mihalache belügyminiszter a magyarpárti képviselőkhez jött. Ismét azzal igyekezett békíteni őket, hogy ősszel a nagy közigazgatási reform vitája során alkalma lesz honorálni a

magyar képviselők kívánságait.

— Érttem az ön aggodalmát, — fordult Willerhez, — az elmúlt rezsim alatt sok visszaélés történt és most attól tart, hogy ezek a visszaélések meg fognak ismétlődni. Am én megfogadom Önöknek, hogy addig is, amíg az új reformot keresztülviszunk, minden olyan kilengést, vagy visszaélést, amilyen az Argetoianu rezsim alatt előfordulhatott, lehetetlenné teszünk. Megfogadom Önöknek, hogy nem fog előfordulni az, hogy Argetoianu receptjét alkalmazzuk és rossz gazdálkodás címén feloszlassunk közszégy vagy megyei tanácsokat.

A magyarpárti képviselők a belügyminiszter kijelentése ellenére is aggodalmuknak adtak kifejezést. Willer képviselő többek között kijelentette, hogy agga-

lyai vannak a nagy reform megvalósításával kapcsolatban is. Az őszi szeszizó alig november 15-én nyílnak meg. Közbe jönnek a községi és megyei választások, a karácsonyi szünet és újra csak ott fogunk állni, hogy az őszen régen tullestünk, de az országot még mindig Argetoianu reakciós közigazgatásával fogják irányítani.

Mihalache igyekezett megegyeztetni megnyugtani a magyar képviselőket, majd barátságosan elbucszott tőlük.

És ezalatt 112 szavazattal 12 ellenében megszavazták Calinescunak Argetoianutól átvett törvényét. A törvény a prefektusoknak lehetőséget nyújt arra, hogy legjobb belátásuk szerint csoportosítsák és osszák be a községeket és falvakat.

Tizenötévi fegyházat kaptak a templomrabló katonaszökevények. Kolozsvárról jelentik: A hadbíróság tegnap ítélkezett Horta József és Szépcsák Pál ügyében, akik tavaly augusztusban megölték ezredüktől. Néhány hétig elrejtőzve bujdosnak a nagyiküllőmegyei Szentpál község melletti erdőben, majd egy éjszaka betörték a község görög-katolikus templomába, ahonnan ellop- tak minden értékes dolgot, mintegy százötvenezer lej értékben. Mikor a zsák- mányt értékesíteni akarták, felismerték és elfogták őket. A hadbíróság Hortát tíz évi, Szépcsákot öt évi börtönrre ítélte.

NEM HULL KI

a haja, ha a

PETROLE HAHN

hygienikus lociónt használja, mely biztos hatású hajhullás, korpa és a fejbőr viszketése ellen.

A PETROLE HAHN

megfeszíti és fényessé teszi a haját anélkül, hogy zsírosítaná. Megrögzíti a frizurát és megőrzi annak természetes báját.

Romániai vezérképviselői
Agence Générale Française en Roumanie
Str. Austrului 35, BUKAREST

Kapható mindenütt!

Utasítson vissza minden utánzatot és kérjen csak eredeti csomagolású üvegeket.

**Házi- és konyha-
eszközöket**

a takarékos háziasszony

Wilhelm Oberth A. G.-nél

vásárolja.

BRASSÓ, KORONA-szállóval szemben

Herriot töpreng

Németország, a versaillesi békeszerződés guzsába kötve, tizenhárom éve húzódik meg kevés fegyverzetű gyengeségében a gall imperializmus árnyékában. Tizenhárom éve próbálgatják a német kormányok, hogyan lehetne szabadulni a hálóból, és visszanyerni a régi „súlyt és jelentőséget” nemzetközi téren, mint azt a diplomácia tolvajnyelvén mondják. Ezt a súlyt pedig a mai imperialista korban csak ágyúk, csatahajók, bombavető repülőgépek, gázok, tankok, fenyegető, mindig harcra készséges sokasága adhatja meg. Ezzel a hátsó gondolattal jelent meg a letiport birodalom a leszerelési konferencián, minden idők eme leggrandiózusabb diplomáciai komédiáján is, ahol a leszerelési csevegések és ígéretek mögött a végtelen fegyverkezési verseny tényét húzódtak meg. És ebben a versenyben kussoltatják már több mint egy évtizede az egykori bajszos császári birodalmat.

Végül a tábornoki kommandó alá siklott Németország nem bírta tovább és a porondra lépett követelésével, amely mögött, egyelőre kimondatlanul, további nagyhatalmi követelések húzódnak meg. Mit felelhet Franciaország?

Manapság szinte lehetetlenség megjósolni, mi történik holnap s mit cselekszenek az „illetékes körök”. Csak egy biztos: amíg nem lehet, nem cselekszenek. Maradjanak függőben a nagy problémák, amelyekre képtelenek elintézni.

Még nem tudjuk, mit rejt a hétpecsétes horiték, amelyet a francia kormány válaszával repülőgéppel vizsgálatra Berlinbe. De biztosra vehetjük, hogy egy nem lesz benne: határozat. Majd nagyhatalmi konferencia elé utalják az ügyet, vagyis húzzák az időt.

Mert a francia kormány fejét kettős gond nyomja:

Fél a német szomszédától, ha erős.

És fél tőle, ha gyenge.

Igy derül napvilágra a történelem dialektikája.

A gyűlölt ország ugyanis, amelyet olyan gyengének kívántak odaát, már tényleg gyenge. Tulságosan gyenge. Többször táncolt már a polgárháború szélén, hiszen a mai világ általános válságának súlyán kívül külön nyomtaték rajta a versaillesi szerződés hadisarca és minden egyéb hátránya. És Franciaországnak igen kellemetlen lenne, ha a nyomor és munkanélküliség nyomán felviharzó szélsőséges áramlatok elszakítják a közrend láncait, kitörne a polgárháború s esetleg újabb vörös fölt lángolna rá a világ térképére. Hiszen a német választások eredménye kész pálcatorés a mai világrend felett. Hitlerre tizenhárom, szociáldemokratákra hét, kommunistákra hat millió körüli szavazatot esett. Ők az országgyűlés három legerősebb pártja. És ha közülük csak a kommunisták hirdetik és akarják harcisan és hátsó gondolat nélkül a mai világ felborítását, a hitlerista és szociáldemokraták szavazói is olyan jelszavak csábhangjára és abban a hitben szavaztak le képviselőikre, hogy új világot hoznak és ami vele jár, összetörik a régit. A német szavazók több mint kétharmadrésze elfajta felkiáltással voksolt: dőljön össze ez a világ! Már pedig Franciaországban aránylag még mindig elég szilárdan áll évezredek alapzatán a világ, semhogy ilyen megfertőzött szomszéd kíváncsi volna. De hát akkor miért nyúzzák olyan kegyetlenül?

Hja, Franciaország olyan szomszédot szeretne, amely erős is legyen, meg gyenge is. Legyen gyenge, nagyon gyenge, a nemzetközi versengés minden téren, legyen gyenge kifelé, de legyen erős befelé és ne zavarja állandó polgárháborús hírekkel, még hozzá Európa szívében, a szomszédok emésztését. Menjen a pokol fenekére, de össze ne házasodjék az ördöggel. — Ami viszont nem megy.

Vagy-vagy.
Aki gyenge kívül, gyenge az belül is.
És Herriot töpreng.

Németországot felfegyverezni: baj. Jöhet nyomán az Anschluss, új gazdasági blokk összekovácsolása, stb.: egyszóval térfoglalás. Minden ország sulya egyenlő az általa a világpiacról kiszorított más országok sulyával. Az erős Németország nem fogja szégyelni világhódító terveket szőni, — amit csak Franciaországnak szabad.

Németországot felfegyverezni: jó. Fel lehetne használni a legerősebb nyugat-európai állam legerősebb ellensége: Oroszország ellen. Aki, világnézeti harctör Franciaország orra alá, Amerikával szövetségbe Franciaország távolkeleti szövetségese, Japán ellen.

Németországot felfegyverezni: baj. Mé-

Lángbaborul egész Délamerika

Buenos-Ayres, szeptember 9.
Boliviai csapatok Formosa tartomány területére hatoltak be, amely tudvalevőleg Argentiniához tartozik és rabolni kezdtek.

A lakosság marhaállományát elrekkvirálták.

Most már egyre valószínűbb, hogy Ar-

gentinia s nyomában a többi délamerikai államok is belesodródhatnak a Bolivia és Paraguay közt megindult háborúba.

Le Pazból érkező hír szerint a boliviai csapatok visszaverték a paraguayi hadsereg többszörös támadását és visszafoglalták a Roja Silva erődöt. A harcok tovább folynak.

A katonai raktár tartalma átvándorolt az irodafőnök sógorának lakására

Bukarest, szeptember 9.

A hadsereg felszerelési raktáránál felfedezett visszaélések ügyében a vizsgálat befejeződött. Necsulescu alezredes aláírta a vádalk helyezési indítványt. Dumitriu Stelian kapitány, Hagiescu Konstantin, Dinescu Cezar és Maiu főhadnagyk, Valimareanu Josif irodafőnök, Rotaru Ion és Anghel Toma őrmes-

terek, valamint Deleanu Mihály és Nagy Ferenc közkatonák ellen. Egy újabb feljelentés folytán váratlan fordulat állott be, amennyiben

Valimareanu Josif irodafőnök egyik rokonának lakásán a házkutatás alkalmával két nagy ládát fedeztek fel, telve katonai posztóanyaggal.

A vizsgálatot most újra megkezdték és szélesebb alapokra terjesztették ki.

Szíria szabadulni akar a francia ígától

Véres zavargások Aleppóban és Damaszkusban

London, szeptember 9.

Észak-szíriában óriási arányú összeesküvést fedeztek fel, amelynek célja a francia uralom lerázása és Szíriának Törökországhoz való csatolása volt.

Aleppóban és Damaszkusban az összeesküvés számtalan tagját letartóztatták, mire hatalmas arányú tüntetések zaj-

lottak le s a tüntetők szembeszálltak a gyarmati francia katonasággal.

A tüntetők több francia üzletet felgyújtottak.

A katonaság kemény harc után szét szórta a tüntető tömeget. A halottak és sebesültek számáról nem szól a jelentés. A helyzetet súlyosnak tartják.

Banditátámadás a lőváros kellős közepén

Bukarest, szeptember 9.

Vakmerő rablótámadás történt csütörtökön virradó éjszaka Bukarestben. A 11.513 rendszámú autót, melyet Kiss Péter soffőr vezetett, Bunea bodega tulajdonosai és annak segédjével a Stefan cel Mare-utcán rohogott végig.

Autójukat egy idegen gépkocsi is követte, amelyből a Stefan cel Mare-utca kellős közepén több ismeretlen egyén szállott ki, akik

késekkel felszerelve megállásra kényszerítették a 11.513 számú autót, majd megtámadták az utasokat és pénzüket követelték.

A három ember erre hangos segélykiáltásokba kezdett, örült lármát csaptak, úgy, hogy a támadók attól való félelmükben, hogy a zajra figyelmes lesz a közelben posztoló rendőr, elmenekültek. A megtámadott utasok az esetről jelentést tettek a rendőrségen.

Bagdad és Teherán között elraboltak három amerikai diplomatát

Newyork, szeptember 9.

Amerika teheráni követe értesítette a külügyi államtitkárságot, hogy perzsa rablóbanda megtámadta és elrabolta az amerikai követség titkárát és két konzult, akik autón utaztak Bagdadból Teheránba. Az amerikai diplomatákat tusz-ként tartják vissza és csak egyes perzsa foglyok szabadonbocsátása ellenében engedik szabadon.

gis csak Franciaország és szövetségese, Lengyelország ellen lehet legkönnyebben harcba vinni a német népet, akik területet és hadisarcot vettek tőle.

És így tovább. Egy érv jobbra, egy érv balra. Herriot töpreng. És folytatni fogja a töprengést a mindenkori francia miniszterelnökök.

Tehát?

Közüves Géza

A király is résztvesz a román hadiflotta őrsi hadgyakorlatán

Bukarest, szeptember 9.

A román hadiflotta gyakorlatait október 26-án tartják, a király részvételével, a Brailai és Galaci kikötőkben.

Öngyilkos lett Moldovan György, kolozsvári filmvállalkozó

Bukarest, szeptember 9.

Pénteken reggel kilenc órakor a bukaresti Băneasa-tó mellett a járőrelők idősebb férfi holttestére akadtak. A férfi jobb kezében revolvert szorongatott, fején pedig ott éktelenkedett a golyó helye. Azonnal értesítették a hatóságokat, amelyek megállapították, hogy az illető Moldovan György, volt kolozsvári film-vállalkozó, aki már hosszabb ideje Bukarestben lakott. Moldován minden valószínűség szerint önkéntes véget életének. A rendőrség megindította a nyomozást.

Véres kommunista tüntetések Bulgáriában

Rusciuk, szeptember 9.

Bulgáriában változatlanul zavaros és feszült a helyzet. A napokban elkövetett politikai gyilkosságok után most a nagy lendülettel megindult kommunista akció nyugtalanítja a kormányt.

A kommunista szervezetek a legtöbb városban megerősítették mozgalmukat. Popovban például népgyűlést tartottak, amelyre a vidékről is sok paraszt jött be. A rendőrség kivonult, hogy megakadályozza a tervezett tüntető felvonulást. A tömeg a gyűlés végeztével mégis tüntetésbe kezdett, összeütközésre került a sor és

kölcsönös lövöldözés kezdődött. Számos sebesült maradt a helyszínen. A rendőrség több mint harminc munkást és parasztot letartóztatott. Hasonló jelenségek játszódtak le más városokban is.

Megérkeztek a legújabb átmeneti, télikabát és öltöny SZÖVETEK

melyeket a

VESTIS

hatalatlan olcsó árban árusít!

I-a tiszta gyapjuszövetek már 270, 320, 370, 420, 470 Lejért

Szövetmaradékoknál

50%

engedmény!

VESTIS SZÖVET és SELYEMÁRUHÁZ
Brassó, Lensor 22

„HOTEL CARPATI“

BUKAREST, STR. ATENEI 2 (Piața Amzei) központ.

Modern berendezés, példás tisztaság, rendkívül méltányos árak. Szobák naponként és havonként — Diákoknak, utazóknak és tisztviselőknek nagy árkedvezmény. — Összes tramvajok a vasúthoz — Az egyetem, kereskedelmi akadémia és összes színházak közelében. — Magyarul beszélnek.

Hírek

Gyémántmorzsák

Izgalmas gyönyörűség, amiben most naponta részem van: Madách Imre hátrahagyott kéziratában lapozgatok. A Nemzeti Múzeum őrzi ezeket az írásokat, igen gondosan, példaszerű rendben, azt mondhatnám: gyöngéd dédelgetéssel. Nagy halom papíros ez, a hetven-nyolcvan esztendő előtti tényleg sárguló betűivel. Van benne kitépett füzetlap, van benen egész kis füzet, és főként igen sok az olyan karak-teréhez, egy készen született jambikus sor, néha három-négy összefüggéstelennek látszó szó valaminek emlékeztetőjéül, amire most már nem emlékezhetek senki, mert az egyetlen fej, amelynek számára ezek a szavak valami értelmeset jelenthettek, már majdnem hetven esztendeje átadatott a fizikai enyészetnek. Egy darab papíroson például ez áll:

És mi van rájuk írva? A folyton alkotó elme százféle terve, egy-egy felvonásokra osztott szindarab-plán, egy-egy jellemző vonás valamelyik főalak karakteréhez, egy készen született jambikus sor, néha három-négy összefüggéstelennek látszó szó valaminek emlékeztetőjéül, amire most már nem emlékezhetek senki, mert az egyetlen fej, amelynek számára ezek a szavak valami értelmeset jelenthettek, már majdnem hetven esztendeje átadatott a fizikai enyészetnek. Egy darab papíroson például ez áll:

tetovírozás
más illyek alapja
A lassu átmenetek a természetben
Dilletánsok
Hirtelenebbül tanul
Akasztás
Jobban lelkesül

Ne mondjuk hát írók ez a tulajdona ne volna, mert illyeneknek kell lennie.

Mindenn 1 írónak vannak ilyen jegyzeti akár noteszben, akár asztalán hányódó dirib-darab papírosok. Néha adig hevernek a sebtiben odavetett sorok, míg aztán maga a zis értelemül marad rájuk, aki valaha írta őket. Más jegyzetek viszont részletesebbek és idegen számára is többet jelentenek. Milyen kedves és szép tünődés most olvasni ezek között a hajdani jegyzetek között a „Tündéralom” című verses játék tervezetét, amely az első néhány verssor kivételével, örökre csak terv marad, — és találgatni, vajjon mit hogyan akart ebben megformálni a falusi kastély csöndjében irkálógató lángelme. Ime a terv, az egész, ami megmaradt belőle: „Tündéralom. Drámai költemény. 1864. jan. 2. I. ső szin. Tündérorország. Ilona unatkozik, a földre öhaj, hallja a költő híret s hozzá készül. II. k szin. A költő otthon. Apja, anyja szándéka a fiuval, ez készül ki a világba, Ilona megjelen, mint pórlyán. II. k szin. Hivatalszoba, bál. IV. k szin. Az összecsküvésnek rejtőzni kell. V. k szin. Pokol. VI. k szin. Herkules. VII. k szin. Sámson. VIII. k szin. Mária. IX. k szin. Forradalom, győzelem, csömör. X. k szin. Bukás. XI. k szin. Színház. XII. k szin. A költő otthon.” Sejtieni lehet, hogy a tragédia képsorozatához hasonló szerkezetű nagy mű lebegett a költő fejében. S ha abban az emberpárt Lucifer kísérté végig a történelmen, ebben a költőt Tündér Ilona kalauzolja át valamin, amit most már nem mondhat el nekünk senki.

Két szem fensége borong ezeken a régi jegyzeteken: lángelme és halál. S egyetlen szől fénye ragyog rajtuk: a halhatatlanság. Még a legkisebb céduláskán is.

Egy odavetett mondat: „Követ ragad az álmos nép a hajnalhirdetőre”. Egy másik cédulán: „Nem az a kérdés, jól jár-e az órád, de úgy jár-e, mint a többi.” Ugyanígy odavetett gondolatfoszlányok: „Ha nem szerethetek semmit, gyűlöltem keresek tárgyat.” „A selyembogar megcsinálja szép szövetét. Hogy használhassuk, meg kell ölni.” „A gyalogok gyűlölnek a kocsizókat.” „Az ut fülétől szívéhez benőtt.” „Lelkiismeret? Könyv? El velők, ki kormányozni akar.” „Jó kerestük a suttyóknak, hol a ház oszol.”

Ma egy cédulán olyan mondatot találtam, amelynek azóta sem teltem be szépségével. „A gyertyahordó legtöbbször botol.” Kevesebb szóval többet és szebbet aligha mondhat akármilyen nagy írója a világnak. A kép erős és plasztikus. Látom az élén menni a vezetőt, aki a világságot viszi. A többieket nyugodtan mendegélni utána az uton, amelyet ő világít meg nekik. De neki magának sötét az útja.

Botlik, botorkál, ügyvel-bajjal halad. De ő meg elül, s utána a nem botorkáló tömeg. Amely szilárd haladásának öntudatában szigorúan megőrzi a botlást. Ez a lángelme tragédiája.

Harsányi Zolt.

Egy asszony, két férfi

A férjét és a szeretőt is halálba kergette a csernovici démon

Csernovic, szeptember 9.

Tegnap reggel eszméletlen állapotban találták egy csernovici utcán *Saroczinski* Anton ottani embert. Kórházba szállították, ahol rövid idő múlva kisenvedett. Megállapították, hogy *Saroczinski* nagymennyiségű lizollal lett öngyilkos.

Tettének oka azonban titok volt. mert mindenki úgy tudta, hogy az öngyilkos a legjobb anyagi körülmények között élt és általában nem volt oka arra, hogy az élettől megváljék.

Ma aztán ruhájában eldugva egy levelet találtak, amely rávilágít végzetes tettének indító okára.

A levélben *Saroczinski* azt írja, hogy néhány héttel ezelőtt öngyilkos lett *Lugert* Ferenc, akinek öngyilkosságára mindmáig nem derült világosság.

Ő azonban ezt is megmagyarázza. *Lugert* felesége miatt akart megválni az élettől, ugyanis az asszony könnyelmű és veszedelmes teremtés volt, aki minden férfit hálójába kaparintott. Ez történt vele is,

minden pénzt *Lugert*nek költötte. Ekkor nemrégien ráunt és kiadta az útját. Ekkor elhatározta, hogy követi a férj példáját és ő is öngyilkos lesz. Tettét, mint megállapították, *Lugert*nek lakása előtt követte el.

Megyeszékhely marad Dicső-szentmárton

A régi és az új megyeszékhely harcában megbukott Ordace prefektus

Dicső-szentmárton, szept. 9

A régen dúló harcban, amely Kisküüllő vármegye székhelyének Dicső-szentmártonról a sokkal kisebb Balázsfalvára való áthelyezéseért indított néhány balázsfalvi ur, most döntő fordulat történt. Az áthelyezés mellett különösen exponálta magát *Ordace* prefektus, Balázsfalva volt polgármestere, aki

az egészségügyi hivatalt máris átköltöztette és bejelentette, hogy a mezőgazdasági kamarát is rövidesen átvízi „új székhelyére”. Pedig Balázsfalva nem is képes befogadni

ni a megyei hivatalokat s a tisztviselőknek sem tudott volna lakást biztosítani.

Most azután a megye többségének érdeke mégis győzött a személyi szempontok felett és

felsőbb helyen elejtették az áthelyezés tervét.

Ezzel egyidejűleg bukott a prefektus is, a szászok pedig egy új mandátumhoz jutottak. A kormány ugyanis felfelmentette állásától *Ordace* prefektust és helyébe *Holom Ilarie* dr. erzsébetvárosi ügyvédet nevezte ki. Az új prefektus lemond képviselői mandátumáról és azt a szász *Hans Hendrich* kapja meg.

— TIZENKÉT MUNKÁST MAGA ALÁ TEMETETT A BEOMLOTT BANYA-FÖLD. Kolozsvárról jelentik: A Bánffy-hunyad melletti bedecsi kőbányában súlyos bányászszerecséltenség történt. Az egyik szakoszon, ahol tizenkét munkás dolgozott, egy hatalmas kőszikla szakadt rájuk. A sziklaomlás nyomán a földrétegek is lezudultak a szerencsétlen munkásokra, akik közül ketten szörnyethaltak, kettő életveszélyes, nyolc pedig kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett. — Vizsgálat indult meg, hogy kit terhel a felelősség a katasztrófaért.

— MEGSZÜNTETÉK A GYILKOS-TÓ PROPAGANDA BIZOTTSÁGÁT. Gyergyószentmiklósról jelentik: Néhány hónappal ezelőtt alakult meg Gyergyószentmiklósban a „Gyilkostói Klimatikus Bizottság”, amelynek az lett volna a feladata, hogy a Gyilkostónál folyó építkezéseket ellenőrizze és az országos propagandát megszerveze. Most a belügyminisztérium a bizottságot feloszlatta, ami annál nagyobb meglepetést keltett, mert a bizottság elnöke *Makkai Domokos* dr. polgármester volt.

— AZ ELSŐ „FILLÉRES GYORS” NAGYVÁRADON. Tegnap délután befutott Nagyváradra s általában Erdélybe az első „filléres gyors”. Ez az olcsó kiránduló-vonatjárat eddig csak Magyarországon volt ismeretes, míg most a két állam vasutigazgatóságai közötti megállapodás alapján átjár Erdélybe is. A vonatot a pályaudvaron ünnepélyesen fogadták.

— MEGHALT *Pasteur* hercegi asszisztense. Biarritzban jelentik: *Oldenburg* Sándor herceg, *Pasteur* volt asszisztense, a háború idején az orosz egészségügyi intézmények igazgatója tegnap Biarritzban elhunyt.

— KÉTHETI HÁZASSÁG UTÁN ÖNGYILKOS LETT A FILMDIVA FÉRJE. Hollywoodból jelentik: *Gene Harlow*, a népszerű fiatal filmprimadonna két hete ment férjhez a *Metro-Goldwyn* egyik fiatal igazgatójához. Az újdonsült férj tegnap villájában föbelötte magát. Bucsulevelében csak ennyit ír: „Halálom az egyetlen mód egy szörnyű igazságtalanság orvoslására.” A titokzatos bucsulevélből arra következtetnek, hogy valami olyan félreértés ütötte fel fejét az ifjú házastársak között, amilyen az utóbbi időben Hollywoodban egyre gyakoribb.

— Eltemették *Kaszala Károlyt*. Budapestről jelentik: Óriási részvét mellett temették el tegnap délután Budapesten *Kaszala Károlyt*, a tragikus körülmények között elhunyt pilótát és *Urbaschek* montőrt. Holttestüket a Kerepesi-úti temetőben diszkrét helyre helyezték örök nyugalomra. A gyászkozsit mindvégig hatalmas tömeg kísérte, a katófalknál pedig a műgyertya sportrepülő diszruhás tagjai állottak. A gyászszertartás után *Rákossy György*, a légügyi hivatal főnöke mondott bucsubeszédet, majd a vitézi szék, az Aero Szövetség és a Ma-

gyar Automobil Klub nevében hangzottak el megható búcsúztatók. A két elhunyt sirját a koszorúk tömege borította be, amelyek között ott volt *Gömbös Gyula*, *Albrecht főherceg*, *Endreszné* és az olasz aéro-szövetség koszorúja is.

— EGY SZEBENI ŐRNAGY TITOKZATOS ÖNGYILKOSSÁGA. Nagyszomból jelentik: Tegnap délelőtt *Petrú Moga*, a 90. gyalogezred őrnagya lakásán agyonlőtte magát. Bucsulevél nem hagyott hátra. A katonai hatóságok lázasan kutatták a rejtélyes öngyilkosság okát.

— Ha a kezdő betűző rendőrrel találkozik. Déváról jelentik: Az éjszaka folyamán a főútcán posztoló rendőrnek gyanús volt egy fiatalember, aki különböző szerszámokkal felszerelve sétált az utcán. Igazolásra szólította fel, mire az illető ijedten ismerte be, hogy *Klein Ernő*nek hívják, 20 éves dévai illetőségű fiú és be akart törni a főútcái üzletekbe. Bevallotta, hogy még újonc ezen a téren, mindössze egy bűn terheli a lelkét: 1930-ban feltörte a zsidó templom perselyét és abból 240 lejt vitt el. Ezek után az újoncbetűző szó nélkül átadta a rendőrnek a nála levő alkulesokat és feszítővasakat, majd megindult a rendőrség felé. Az önmagát ilyen naivan leleplező kezdőt átadták az ügyészségnek.

— Viharos mult. (Sajtóbeszámoló a Fórum-mozgóban.) *Siegfried Arno*, a legnagyobb orru filmszínész, aki a szellemes filmjátszás terén iskolát csinált, ezúttal újból excellál. Berlinben ezt a filmet házasság, házassulandók, leendő és jelenléti szerelmek bedekerjének nevezték. És joggal. Mert a német humor termékenységével, felvonul a filmben mindaz, ami a szerelemnek és házasságnak a kelte. *Julius Seipold* német bombagyáros szerepében látjuk *Max Adalbert*et, akinek zavaros szerelmi ügyei is a lehető legösszevissza kuszaltabb állapotban eszketik életét. Elsőrangú operettzene milliójében a többi szereplők is, akik között a bájos *Camilla Horn*, *Ida Wüst*, *Paul Richter* és a többiek pompás alakítást nyújtanak, a világmárkák sorába emelve a Fórum-Mozgó legújabb német filmszenzációját, amelynek premierje ma, pénteken van.

— BRASSÓI PIACI ARAK 1932. szeptember 9-én: Marhahus, levesnek kg. I. 20, marhahus, levesnek kg. II. 14—16, marhahus, pecsenye kg. 36—38, sertésus combya kg. 26, sertésus karaj 36, zsirszalonna kg. 24, zsir kg. 34, tojás drb. 1.50—1.50, csirke párja 35—100 lej. — Élő állatok, kilóra. Export ökr, élőszul kg. 11—12, sertés, élőszul kg. 16—18, igás ökr drb. 5000—7000, ló drb. 2000—6000, ló luxus, drb. 10.000—16.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 550—560, rozs 380—410, árpa, sör 260—280, árpa, takarmány 240—250, zab 300—320, tengeri, szemes 240—250, lencse, nagyszemű 350—400, bab, fehér 350—400, burgonya 70—90 lej. — Takarmányárak

nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 90—100, széna, laza 50—60, szalma, laza 35—45, korpá 220—230 lej.

— EGY ANYA ÉS ÖT GYERMEKÉNEK TŰZHALÁLA AZ ÉGŐ HÁZBAN. Kopenhágából jelentik: Noeterviben, a város egyik legszebb villájában tűz ütött ki. A tűz oly gyorsan elharapódzott, hogy a villa tulajdonosnőjének már nem volt ideje menekülni és öt kis gyermekével együtt bennégett a házban.

— REFORMATUS TEMPLOMSZENTELÉS ÉS PÜSPÖKLATOGATÁS KOVÁSZNÁN. A kovászna-vajnaalvi kálvinista hívek áldozatkészségéből felépült templomot szeptember 18-án, vasárnap szentelik fel és adják át nemes hivatásának. Az ünnepélyes alkalomra leutazik *Makkay Sándor* dr. református püspök és *Vásárhelyi János* református püspökhelyettes is. A püspök és kísérete délelőtt fél tizkor érkeznek Zaboláról Kovásznára, honnan a menet 10 órakor indul el a református paplakból a vajnaalvi új templomhoz. A felszentelési ünnepet igé a püspök hirdeti és ő végzi a felszentelést is. Délben közéd lesz Kovásznán, délután 4 órakor református nagygyűlés a nagytemplomban, melyen a háromszéki református egyházak hívei és presbiterei vesznek részt. Ezen a gyűlésen előadást tartanak: *Vásárhelyi János* püspökhelyettes és *Molnár Dénes* dr. Este 8 órakor templomi ünnepség, melyen előadást *Makkay püspök* tart. Hétfőn, szeptember 19-én délelőtt fél 10 órai kezdettel lelkesíti értekezlet lesz, melyen az egyházak a válságba jutott mai emberrel szembeni teendője, a lelkesek közös gondolatának, közös munkájának és közös érzésének megalapozása és a szórványok ügye fogja tanácskozás tárgyát képezni. A kovásznai ünnepségek után Brassóba utazik *Makkay püspök* és ott két előadást tart a református nagytemplomban.

Öngyilkosság Galac főutcáján

Cantemir kapitány nem tudja, miért ölte meg *Golescu* őrnagyot

Galac, szeptember 9.

Tegnap délelőtt Galac egyik legforgalmasabb utcáján sétált *Golescu* őrnagy, a hadbíróság ügyésze. Hirtelen hátulról megtámadta *Cantemir Sandru* kapitány, a 3-ik pionir ezredből és revolverével több lövést adott le az őrnagyra. *Golescu* már az első lövés után verébhoroltan esett össze és még ott a helyszínen kisenvedett. Ekkorára már hatalmas tömeg verődött össze, *Cantemir* azonban kiszabadította magát s önként jelentkezett a hatóságoknál. Letartóztatták, majd megkérte, hogy tegyék egyelőre külön cellába, pihenni és gondolkodni akar, mert csak így tudja elmondani a gyilkosság okát. *Cantemir* kérését teljesítették s most feszült érdeklődéssel várják, mi készítette a fiatal kapitányt az őrnagy meggyilkolására.

Beverte a fejét leendő menyének, mert szegény leány volt

Dicső-szentmárton, szeptember 9

Az Erzsébetváros mellett fekvő Nadas községben lakik a környék legvagyonosabb családja, a *Barcea* familia. A fiatal *Barcea* fiu, aki egyetlen gyermeke volt dugdagd szüleinek, nemrégien udvarolni kezdett egy szegény leánynak, akit annyira megszeretett, hogy feleségül akart venni. Természetesen szülei hallani sem akartak egy ilyen „messaliancéről” s a legszigorúbban megtiltották a fiúnak, hogy a leánnyal találkozzék. Ez azonban nem törődött a tilalommal és továbbra is együtt volt szerelmével. Az öreg *Barcean* elhatározta, hogy valamilyen módon megbosszulja magát a leánynon. Megleste, amikor az fiával sétált és egy hatalmas kővel úgy fejbe vágta, hogy az eszméletlenül terült el a földön. A fiu ma tett jelentést a csendőrségnek anyja ellen, akit letartóztattak és beszállították az erzsébetvárosi ügyészségre. A leány állapota súlyos.

★ Orvosi hír. Med. Univ. Dr. *Herskovits* Erzszi szabadságáról visszatért és kozmetikai rendeléseit Str. I. C. *Bratianu*, Kórház-utca 2., újból megkezdte. Rendel: 10—1-ig, 3—5-ig.

★ *Popea Elena* festőművész nő f. év szeptember 10-én képiállítást rendez az *Astra* (Apolló) helyiségében. Megtekinthető 10—1 és 3—7 között. Belépés, díjmentes.

Hasznos tudni,
hogy **Schmidbauer**
termé-
szetes **Leimand**

késérővívőből felpohárral elegendő, de sok esetben már néhány evőkanállal is. Utasítás minden palackhoz mellékelve! Kapható mindenütt!

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

* Hegedűoktatást vállal Brochi-Mátyás Editha a budapesti zeneművészeti főiskola absolvensse, Hubay volt növendéke. Beiratkozások kedden, pénteken, szombaton d. u. 5-6 között Szent János utca 5. I. emelet.

* Brassóváros új címétára. A „Meteor” közgazdasági heti folyóirat kiadásában nem sokára megjelenik Brassóváros új Címétára. Régóta érzik a közönség egy tökéletesen szerkesztett Címétár hiányát, amely a speciális brassói viszonyokhoz alkalmazkodva három nyelven tartalmazza mindazt, amit egy modern értelemben vett és minden tekintetben teljesen tájékozott címétártól követelni lehet. A „Meteor” közgazdasági hetilap kiadóhivatala vállalkozott a Brassói Címétár szerkesztésére. A vállalat, amely a városunkban oly előnyösen ismert METEFON telefonkönyvet adta ki, nagy felkészültséggel látott hozzá, hogy a Címétár olyan gyűjtemény legyen, amely enciklopédikus értelemben is minden követelményt kielégítsen. Az általános rész magában foglalja az összes hatóságokat, testületeket, egyesületeket és szervezeteket. A közgazdasági rész valamennyi kereskedelmi iparvállalatról, nagy és kiskereskedőkről, iparosokról, szállodák, éttermek, autótaxikról nyújt teljes cimanyagot telefonszámokkal és távirati címekkel. A legnagyobb újítás, amit a Címétár ad, a brassói háztulajdonosok jegyzéke utcák és házszámok szerint az ingatlanok pontos telexkönyvi számának kitüntetésével. Azután következik Brassó összes lakosainak betűsoros jegyzéke, mintegy huszezer cím, foglalkozás s lakás megjelölésével. A régi és új utcanevek, és tárgymutató egészítik ki a művet, amely egész vászonkötésben fog megjelenni. Az új Brassói Címétárt, amely mint hirdetői szerv is sok szolgálatot tehet, a közönség figyelmébe ajánljuk. Előjegyezni lehet a Címétár kiadóhivatalában Gyár-utca 42, ahol minden érdeklődőnek szívesen állanak rendelkezésére.

— Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorra megiszik egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az emésztőszervek bántalmainak szakorvosai általánosan dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti, és a vért felfrissíti. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Iskolák Egyesülete

— A Katolikus Kör házavató estélye szombaton este fél 9 órakor kezdődik a következő műsorral: 1. Megnyitó beszédet mond dr. Péter Antal apátplebánus. 2. Hegedűn játszik Fekete Frigyes, zongorán kíséri Simai Viktor. 3. Az otthoni környezetből megvált fiatalokruak védelméről beszél Fülöp Kálmán táblabíró. 4. Nép dalok. Fekete Frigyes népdalokat hegedűn, Zsuffa Jenő cimbalomkísérettel. 5. Vidám percek dr. Fejér Manó gondoskodik, zenés kíséret mellett.

* Dr. Makkai Sándor püspök előadásai Brassóban. 1932 szeptember 19-én és 20-án, hétfőn és kedden este fél 9 órakor a brassói református templomban dr. Makkai Sándor az erdélyi reformátusok püspöke, a kiváló szónok és író „A keresztényiség és az egyház aktuális szociális problémái”-ról előadásokat tart. Az előadások nyilvánosak, mindenkit szívesen látnak. A perselyadományokat jótékony célra fordítja a Nőszövetség.

— Beiratkozás a zilahi ref. Wesselényi-Kollégiumba. A Wesselényi kollégium hét osztályos, nyilvánossági joggal bíró, gimnáziumból és liceumból álló középiskola. Zilah város egészséges éghajlatú, erdős vidéken fekszik. Az intézet a modern higiénia követelményeinek megfelelő épületben van elhelyezve. 120 tanuló befogadására alkalmas internátusa és konviktusa, játszótérrel szolgáló tágas udvara, saját ártéri kútja, vízvezeték, fűtőberendezése és modern tanügyi felszerelése van. Az internátusi növendékek fölött 5 bennlakó tanár gyakorol felügyeletet és az iskolai orvos végez naponta egészségi ellenőrzést. A beiratkozási díj 280, a tandíj egész évre 3200, az internátusi díj 1800, a konviktsi díj 6100 lej. A teljes ellátás díja havi 800 lej. részletekben fizetendő. Termények konviktsi díj fejében napi áron elfogadtnak. Szegénysorsú, jó magaviseletű és jó előmenetelű tanulók háromnegyed, fél, egynegyed, egyenlő arányban kedvezményben részesülnek. Az év ünnepélyes megnyitása szeptember 14-én lesz. A tanítás másnap reggel kezdődik meg. Kíváncsi bármely érdeklődő szülőnek készséggel küld részletes tájékoztatást a kollégium igazgatósága.

SEPTEMBER 11.

SPORT

A Magyar Kupa döntőjén a Hungária győzött

Hungária—Ferencváros 4:3 (3:2)

Budapest, szeptember 9.

A csütörtöki ünnepnapon játszották le a két örök rivális döntő mérkőzését a Magyar Kupáért. Az első, nyáreleji mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött, a megismételt játék a Hungária győzelmével végződött.

A bajnokságban mindkét csapat jól startolt. A Ferencváros régi, rutinos csapatával, a Hungária fiatalokkal felfrissített együttessel lépett pályára s a mér-

kőzés teljesen nyílt volt.

A Ferencváros mindkét félidő elején erős iramot diktált, azonban később visszacsúszott és a Hungária vette át az irányító szerepet. A győztes csapat góljait Szabó III, Titkos, Baráthy és Titkos, a Ferencvárost Toldi, Taray és Tancos lőtték.

A kupadöntővel egyidejűleg megkezdődtek az ezévi új Magyar Kupa küzdelmek, melyek a következő eredményekkel végződtek:

Kispest—Diósgyőri VTK 5:2 (4:2).
Soroksár—Ete FC 5:3 (2:1).
Attila—Pécsi Vasutas SK 10:0 (7:0).
Szeged FC—Bak TK 3:3 (5:0).

Az Újpest olaszországi turára indult. Első mérkőzését a szicíliai szigeten, Palermóban játszotta és győzött a Palermói FC ellen 2:1 (1:0) arányban.

Csikszereida: CSC. Csikszereida—SzSE

Csikszépvíz 6:1 (2:1). Szépvíz tanulni jött Csikszereidára. Meglátszik az eredményen is, mert az SzSE játékosai gyakorlatlanok. Összjátékuk nincs, rutinuk még kevésbé.

Brassó, szeptember 9.
Olympia—CFR (Konstanca—Astra (Brassó) 5:1 (2:0). A konstancai csapat a gyengébb brassói csapat elleni játékban magára talált és könnyen győzött. Az Astra csalódást keltett. Melchior jó bíró volt.

Rádióműsor

Vasárnap, szeptember 11.

Bukarest. 11.15: Gyermekelőadás. 11.30: Szentbeszéd és egyházi zene. 12: Hangverseny. 13: Gramofon. 17: Mezőgazdasági előadás. 18: Vegyes muzika. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Maillart „A remeték harangja” című operájának az előadása a stúdióból. — Budapest. 11: Hírek, kozmetika. 12: Egyházi zene és szentbeszéd a Koronázási templomból. 13.15: Evang. istentisztelet. Utána hírek. Majd: A m. kir. Operaház zenekarának a hgv. Budenovits Mária operacéneskönyv közreműködésével. 16: Gramofon hgv. 17: Villax Ödön mezőgazdasági előadása. 17.45: Kurina Simi cigányzenekarának a hgv. 18.45: Időjárásjelentés. 19: Zagon István előadása „Hogy töltötte a nyarat” címen. 19.30: Szalonzenekari hgv. 20.45: Anni Fischer zongora hgv. 21.15: Az „Acélhang” dal-kör hgv. 22.20: Az operett fejlődése, XVIII. rész. Kosáry Emmi és Halmos János közreműködésével. Utána (kb. 24.40-kor) jazz- és cigányzenekari hangverseny. Kalmár Pál (ének) közreműködésével. — Bécs. 12: Orgona hgv. Kufsteinből. 12.50: A bécsi szimfónikus hgv. (Haydn-szimfóniák). 13.45: Könnyű zene. 15: Gramofon. 17.30: Vonósnyegyes. 18.30: A Bauer-zenekar hgv. 21.10: Feuermann Emanuel hgv. 22: Strauss „Bécsi vér” című operettje, a berlini Népopera-ból közvetítve. — Pozsony. 18.30: Seta hgv. Trencsén-templomból. 19.45: Gramofon. 20: Könnyű zene. 22: Dolozal „A vadász” című operettje. — Leipzig-Breslau. 18: Schubert-szimfónia. 19.20: Könnyű zene. 22.10: A leipzig szimfónikus zenekar Verdi-Puccini-estje. Utána: Tancmuzika. — München. 19.15: Tarka est. 21.05: Puccini „Tosca” című operája. 24.45: A szimfónikus hangversenye. — Frankfurt a-M 21.50: Wedekind Pamela chansonjai. 22: Vénasszonyok nyara (hangjáték). 23: Heinrich Knote kamara-énekes Wagner-estje. — Langenber. 21: Tahiti táncok gramofonon. 22: Wagner Richard „A bolygó hollandi” c. romantikus operája.

Hétfő, szeptember 12.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: A stúdiózenekar hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.20: Gramofon. 21: Kamara zene. 21.30: Előadás. 24.45: Ének-kvartett. 22.15: Kamara zene. — Budapest. 11.15: A Szervánszky-szalonzenekar hgv. 14: Déli hangverseny. 14.05: A rádió-kvintett hangversenye. 18: Előadás asszonyoknak. 18.45: Időjárásjelentés, hírek. 19: „A jó öreg Gvadányi” — Zsoldos Benő előadása. 19.50: Gramofon. 20.45: Német nyelvlecke. 21.15: Szilágyi Imre magyar nótái Járóka Sándor és cigányzenekarának közreműködésével. 22.15: Lányi Viktor „A magyar opera-szerzés mesterei” című előadása Báthy Anna és Szende Ferenc közreműködésével. 23.50: Időjárásjelentés, hírek. Utána: Lantos Jenő jazz-zenekara. 1: Horváth Lajos cigányzenekara. — Bécs. 13.50: Az Adler-vonósnyegyes hgv. 14.40: Gramofon. 18.45: A Weiss-zenekar hgv. 21.55: A bécsi kamara-zene hangver-

senye. 23.05: Hans Hermann Nisson hgv. 24: A Gaudriot-jazz táncmuzikája Dario Medina (ének) közreműködésével. — Varsó. 20.20: Tancmuzika. 22: Puccini „A bohémek” c. operája gramofonon. — Berlin. 22: Mascagni „Parasztbecsület” és Leoncavallo „Bajazzók” c. operáinak az előadása a berlini áll. operaházból. Utána: Könnyű zene. — Brüsszel. 22: Részletek Offenbach „A gerolsteini nagyhercegnő” c. operettjéből. Utána: Tancmuzika. — London. 21.15: Részletek modern szerzők műveiből. 22: A BBC szimfónikus zenekar Wagner-estje. 24.50: Bertini-jazz. — Stockholm. 22: Az akadémiai zenekar ünnepi hgv.

Kedd, szeptember 13.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Stúdiózenekari hgv. 21.30: Előadás. 21.45: Sophie Munteanu dal-estje. — Budapest. 11.15: A m. kir. i. honv. gy. e. zenekarának a hangversenye. 14.05: Déli hgv. Fencsik Vira (ének) és Sonkoly István (hegedű) közreműködésével. 18: Bán Aladár előadása „A magyarok eredete finn tudós megvilágításában” címen. 18.45: Hírek. 19: Rácz Laci és cigányzenekarának a hgv. 20: Lengyel Ernő előadása. 20.30: A Budapesti Hangversenyzenekar hgv. 21.45: Francia nyelvoktatás. 22: Szimfónikus előadás a Stúdióból, majd sporteredmények. Utána: Vörös Misi cigányzenekarának a hgv. Varga Imre (ének) közreműködésével. 1: Tancmuzika gramofonon. — Bécs. 13.50: A Cerda vonósnyegyes hgv. 14.40: Galli-Curci gramofon lemezek. 17.20: Padilla Rolly operettéből énekel. 18.45: Bernard Etté zenekara gramofonon. 21.40: A szimfónikusok hgv. Helletsgruber Luise (ének) és Krotshak Richard (cselló) közreműködésével. 23.20: Zene- és énekelvételek papirgramofonon. 24.10: Ritkán játszott Strauss János művek a Seidel-zenekar előadásában. — Heilsberg. 21.50: Brahms-est Else Ebert (szoprán) közreműködésével. 22: Fortner „Lanner-Strauss” című hangjátéka. 23: Hgv. Bach vidámabb szerzeményeiből. — Milánó. 21: Vegyes zene. 22.30: Ranzato „A harangok birodalma” c. operettje. — Palermo. 22.45: Mussorgszkij „Boris Godunov” c. operája gramofonon. — Hamburg. 21.45: Lortsing „A fegyverkovács” c. vigoperája. 23.15: A hamburgi filharmónikusok Busoni hgv. Th. Demetriescu közreműködésével. — Berlin. 22: Részletek Schubert „Három a kislány” c. operettjéből Tauber Richárd közreműködésével. — Stockholm. 22: Mozart „Figaro házassága” c. operája.

Szerda, szeptember 14.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Könnyű zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Hegedű-szólo. 21.30: Szkeccs. 21.45: Zongor-szólo. 22.15: George Cocea cselló hgv. — Budapest. 11.15: Hgv. Buday Mária (ének), Faragó György (zongora) és Schweitzer Oszkár (hegedű) közreműködésével. 14.05: Lakatos Vince cigányzenekarának a hgv. 18: Gramofon. 18.45: Időjárásjelentés, hírek. 19.45: Lovik Károly előadása. 20.15: A Szikla dupla-férfikvartett énekhgv. 21: Olasz nyelvoktatás. 21.30: Miklós Elemér „Musolini Rómája” című előadása. 22: A bécsi hegedű-verseny magyar díjnyertesinek a hgv. Utána: Guttenberg György jazz-zenekara, majd Farkas Sándor cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 13.30: A Brunner vonósnyegyes hgv. 14.40: Jehudi Menuhin gr.-lemezei. 15.10: Német dalszerzők gramofonon. 18.50: Hgv. 21.10: Melodramák. 22: A bécsi szimfónikusok Lanner—Strauss—Ziehrer-hgv. 23.50: Karl Erb dalestje. 24.20: A Mannkopf-jazz táncestélye Berlinből. — Prága. 21.30: Smetana „A titok” című operája. — Zürich. 21: Gramofon. 21.30: A XVIII. század francia zeneművészete.

Csütörtök, szeptember 15.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Vegyes muzika. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Niculescu-Basu ének-hgv. 21.20: Szimfónikus hgv. 22: Előadás. — Budapest. 11.15: A postás-zenekar hgv. 14.05: Szmirnov Szergej balalajka-zenekarának a hgv. 18: Babay József-novel-lák. 19: Mezőgazdasági előadás. 19.30: Sáray Elemér cigányzenekarának a hgv. 20.45: Angol nyelvoktatás. 21.15: A Weidinger szalonzenekar hgv. 21.45: A rádió külügyi negyedórása. 22: Szimfónikus előadás a stúdióból. 24: Petri Endre zongoraművész hgv. 14.40: Paderevski gr.-lemezek. 17.20: Ének-hgv. 19: A Wolfsthal-zenekar hgv. 22.05: Nagy jazz-hgv. Georg Kober (ének) közreműködésével. 23.45: A Rosé-vonósnyegyes hgv. 1.05: Gramofon. — München. 23: Szimfónikus hgv. (a jelenkor olasz szerzőinek a művei). — Berlin. 22.30: Szimfónikus hgv., utána a Lutter-jazz táncmuzikája. — Hamburg. 23.10: Beethoven „Kreutzer-szonáta” című sezzreménye Werner Schmainach (hegedű) és Friedrich Wilde (zongora) közreműködésével. — Milánó. 22.50: Saint-Saens „Sámson és Delila” című operája.

Péntek, szeptember 16.

Bukarest. 13: Gramofon. 18: Stúdiózenekari hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Verdi „Aida” című operája gramofonon. — Budapest. 11.15: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hgv. 14.05: Az Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekarának a hgv. 18: Kosáryné Réz Lola ifj. előadása. 18.45: Hírek. 19: Dalmady Zoltán dr. előadása „Betegség és turistaság” címen. 19.30: Hgv. Cholnoky Margit (ének), Molnár Alice (hegedű) és Pintér Alice (zongora) közreműködésével. 20.40: Gyorsírás-lecke. 21.20: Gramofonhgv. 22.20: Diószeghy Miklós előadása. 23: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hgv. Lászlóffy Margit (zongora) közreműködésével. Vezényel Dohnányi Ernő. Utána Kiss Béla cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 13.30: A Faltl vonósnyegyes hgv. 14.40: Maartje Offert gr.-lemezei. 15.10: Beszélő-filmsláger gramofonon. 18.30: A Eber-zenekar hgv. 21.25: Verdi „Traviata” című operája. 24.05: Dajos Béla zenekarának a hgv. — Mühlacker. 21.30: Bazilides Mária dal-estje. 23.15: A drezdai filharmónikus kamara-zenekar Mozart-estje. Vezényel Fritz Busch. — Königsbrunnhausen. 23.15: Hoffmann „Undine” című operája. Utána: Népies hgv. — Palermo. 22.45: Verdi „Rigoletto” című operája. — Berlin. 21.30: Ballettszvit. — Straussberg. 20.30: Zenekari hgv. 22.30: Beethoven és Grieg szonátái, majd Meissier „Hallgass rám” című egyfelvonásos operettje.

Szombat, szeptember 17.

Bukarest. 13: Gramofon. 19: Vegyes muzika. 20: Rádiószabadegyetem. 21:

Astra (Apolló) Mozgó

BRASSO
Telefon 546

MA, pénteken utoljára látható a kedves

„LIEBESKOMMANDO”

Következő műsor:

Öljön meg kérem

(DER MANN SUCHT SEINEN MÖRDER)

Egy UFA-film Heinz Rühmann, Lyan Deyus és Peter Lore szereplőkkel

Színünnep-előadás. 21.45: Stella Simionescu dal-estje. 22.15: Jazz. — Budapest. 11.15: A m. kir. államrendőrség zenekarának a hgv. 14.05: A Virány-szalonzenekar hgv. 18: Gyermek-előadás. 19: Radosné Bock Hilda bécsi dalokat énekel schrammelzenekisérettel. 19.45: Baktay Ervin felolvasása az indiai zene-, tánc- és színművészetéről. 20.15: Banóczy Dezső dr. előadása „Hajrá, utazzunk” címen gramofon illusztrációkkal. 21.15: Mit üzen a rádió? 21.45: A Mándits-szalonzenekar hgv. 22.45: Magyar Imre és cigányzenekarának a hgv. 23.45: Hírek. 24: A Budapesti Hangverseny-Zenekar hgv. 1.30: Pertis Jenő cigányzenekarának a hgv. Bécs. 13.30: A Mayer-Aichhorn zenekar hgv. 15.45: Louis Graveure gr-lemezei. 17.15: Híres énekesek gr-lemezei. 18.30: Ganglberger-zenekar hgv. 21.10: Angelo Kessissoglou zongora-hgv. 22: Nagy tarka-est. 24.20: Oskar Joos táncmuzsikájának közv. — Prága. 22: Hegedü-hgv. 22.30: Maurice Chevalier dal-estje. — Varsó. 24.05: Chopin-hgv. — München. 18.10: Citera-hgv. 19: Hgv. Kölnből. 21: Richard Staab zongora-hgv. 22.15: Lehár „A cécivics” című operettje. — Zürich. 22: Orosz hgv. közvetítése a londoni Queens Hall-ból. 24.30: Percival Wilde „A határ” című hangjátéka. — Róma. 22.45: Leoncavallo „Mimi Pinson” című operája. — Palermo. 22.45: Cuscina „A vörös szűz” című operettje.

A halálnál erősebb mosoly

A napokban halt meg Stockholm mellett Söderby kórházában egy vézna, tüdőbeteg asszony, valóságos regényhősnő, akinek szerzője az élet.

Sokat írtak már arról poéták és szociológusok, hogy a nő az életben egyenrangú társa, hatalmas segítőtje a férfinak. Ezt hirdetik a feministák is, kik sokszor megfélemlenek arról, hogy a nő akkor és éppen azért erős, azáltal támasztéka a férfinak, kinek oldalára szegődött, — mert nő. Mert édes, bájos, gondúzó, kedves asszonya férjének az élet komoly, néha halálos tusaiban. Igazuk van még a legtulzább feminisztáknak is, hogy ezek ketten egyenrangúak, csak ott a tévedés, mikor az egyenlőség jelszava alatt kemény öklöket, furakodó, hegyes könyököket és megfontolt, sokszor kiméletlen realitást sürgetnek, pedig napról-napra bebizonyosodik, hogy a legerősebb asszonykészből érkező ütés sem olyan legyőzhetetlen és hatékony, mint egy finom, röpke kis mosoly. Azért erős a nő, mert keze puha és lágyan simogat, mert szeme nem villámokat szór, acélhideg, hanem megértően becézően ragyog. És bizonyára többet használ nekünk, férfiaknak ha nevet, ha gyermek és ha törekeny, mint hogy ha kozmikus világproblémákról vitatkozna velünk Einstein-könyvtá-

ra árnyékából. Mert ez a játékos, gyermek, szinte talán törekeny nő erős, ezerszer erősebb azoknál, akik éppen mostanában ugranak magasat és távol az olimpiai arénában.

Ilyen nő volt ez a Pichlava Elly asszony is, akit három évig tartó lassu sorvadásából mentett meg a halál, a svéd tüdőbetegszanatóriumban. Elly asszony három éve még fiatal, vidám, jókedvű teremtes volt, aki Svédország keleti partvidékein hajózott a Nils kirándulógőzcsón és táncolt, szórakozott utitársaival. Nem messze a partról azonban egy hóviharos éjszakán zátonyra futott a hajó és az utasok közül csak heten jutottak el hosszas vergődés után a kietlen kopár sziklaszigetre. Köröskörül ködös, szuroksötét éjszakában tombolt és ordított a vihar, nem volt tenyérnyi szélvédett hely talpalatnyi száraz talaj, a szélroham jeges, havas zápotat paskolt a csikorgó, fagyos talajra. Gémberedett testükre ráfagyott a csatakos ruha, nem volt mit enniük, a szomjúság kínozza őket, lábuk reszketett a fáradtságtól. És nem volt reménység, körül a hóvihar dühöngött, lepihenni nem lehetett, mert mozdulatlan-ságukban csonthágytak volna. A férfiak, viharedzett, morc vén tengerészek, pár óra múlva már kétségbeesetten, halálukba betörődve, meredtek maguk elé és várták a pusztulást.

Ekkor közéjük állt az alig huszonkét esztendő, mosolygó arcú, bohém, jökdé- vién hancurozó kis Elly asszony, aki hu-

szonhat órán keresztül egyfolytában, egyedül tartotta bennük a lelket. Nevetett, tréfákat mesélt, groteszk táncokat lejtett, énekelte, vidám történeteket talált ki hosszú és élvezetes előadásban és nem engedte, pillanatra sem hagyta, hogy az agyoncsigázott, elkéseredett, erős férfiak ledöntsék lábáról a halálhozó álmot. Ha egyikük mégis végigdől a sikos, fagyott sziklákön. Elly asszony rázta fel kedves, tréfálkozó erőszakkal és kényszerítette, hogy végiglejtjen vele egy táncot, melyhez maga szolgáltatotta a füttyki-séretet.

Huszonhat borzalmas óra telt így el, míg megérkezett közelükbe az életmentő halászbárka. Félig holtan szállították őket partra és mikor a hajóskapitány, öreg tengeri medve, megmentőinek karjaiba esett, utolsó szavai ezek voltak: „A fiatal kis asszonynak köszönjük valamennyien életünket.” Aztán elájult.

Elly asszony is kórházba került, melyet azóta sem hagyott el. A dermesztő, áttáncolt, hancurozott huszonhat dermesztő óra felőrölte fiatal szervezetét és hatan tengerészek, erős férfiak, akiket megmentett az életnek: három éven keresztül tehetetlenül nézték lázas tusáját a halállal. A halálos ágyon is, amikor már kiterítve feküdt és lezárt szemekkel fogadta az ismerősök búcsulátogatását, még akkor is ott bujt meg szája szögletében egy csintalan, vidám kis mosoly.

Az asszonyi mosoly, mely legyőzte a halált. Neller Máttyás.

CSAK JÓ ÁRUT LEHET ÁLLANDÓAN HIRDETNI

Aki hirdeti az megbe-
csúli a vevőt, gyorsan,
elbnyösen szolgál ki
és megnagyobbodott
forgalom mellett je-
lentékenyen
OLCSÓBB ÁRAKAT
számít!

FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT:
KÉRJE MINDENÜTT AZ ITT
HIRDETETT MÁRKÁKAT! SZE-
REZZE BE SZÜKSÉGLETÉT
AZ ITT HIRDETŐ CÉGEKNÉL!

Karl Fröhlich és Tsa

vaskereskedés
Brassó, Hosszu-utca 30
Telefon 221

Állandóan dusan felszerelt
raktár minden
kovács, lakatos, bádógos,
ács, asztalos, építész, me-
zőgazdasági
szükségleti cikkből, a legol-
csóbb napi áron.
Nagy főzőkemence és
fűzőedény-raktár.

FIERĂRIE SPECIAL

A. ROSSTAUSCHER
Brassó,
WEISS MIHÁLY-U. 11 (13)

Épület- és bútortalálás,
valamint minden vasáru
és szerszám legolcsóbb
bevásárlási forrása.

CIPŐK

„DERMATA” a legjobb belföldi márka
„SALAMANDER” ES
„FOR-EVER”
a legjobb külföldi márkák

IPSEN
CIPŐÁRUHAZAK
Brassó Kapu-u 28
MEDGYES
SEGESVÁR

Record Ruhaáruházban

Brassó, Kapu-utca 1 sz. (Str. Regele Carol).

Nemcsak jót, hanem nagyon olcsón is vá-
sárolhat.

Az árakat ismét leszállítottuk!

Férfi szövetruhák	Lei 600.—	10
Trench-coat	500.—	
Munkásruhák	240.—	
Szövet gyermekruhák	240.—	

BENEDIKT SCHROLL'S SOHN gyártmányai, va- lamint Crep de Chine előnyös árak mellett

DEPNER és ROTH-nál

BRASSÓ, KAPU-UTCA
A Brassói Központi Hitelroda tagja.

Simon Judith

művirág-gyárában szerezheti
be a legmodernebb kalapvirá-
gokat, gyári áron.

Bukarest, Str. Găbrveni 59, I. emelet.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagy-
raktár a Brassói Lapok Könyvosz-
tályában. Kérje díjtalan árjegyzékeinket.

„Continental”

írógép és számológép
javító műhely

Brassó, Mihail Weisz 19

Páratlan olcsóság, csak 5 lej
egy detektiv-regény. A 113-as
percsmó, Egy nagystili szél-
hám, A kísértet tanya, A
mediciek töre, Jajkiáltás a tul-
világról, Egy álarcos bál rej-
telmei, A fehér kastély titka,
A titokzatos villa, Az apáért
Amig az álarc lehull, Egy éj-
szaka a Berviczky kastélyban,
A rádium halál, végzetes asz-
szony, Az olajlámpás, Nyomok
a hóban. 15 kötet 75 lejért. Az
összes szám megrendelésénél
portómentesen szállítja a Bras-
sói Lapok Könyvosztálya.

Henna Royale

A közismert keleti hajfestő
növény
Állandóan frissen raktáron.
minden színárnyalatban
Kis doboz ára 100 lej
Nagy doboz ára 150 lej

HENOL ROYALE

A folyékony hajfestő szerek
királynője
Minden kívánt színárnyalatban
Kis doboz ára 100 lej, négyse-
res mennyiséget tartalmazó do-
boz ára 250 lej

Díjtalan használati utbaigazi-
tás. Más festőszerek által el-
rontott hajszínt a legnagyobb
gondossággal helyreállítunk.
Kérje minden nagyobb gyógy-
szertárban, drogeriában, fod-
rásüzletben és illatszertárban.
Minden doboz magyaryelvű
utasítást is tartalmaz.
DORTHEIMER
Bukarest, Calea Victoriei 50

Petőfi összes költeményei
egész vászonkötésben 65 lej.
utánvételt 85 lej. Kapható a
Brassói Lapok könyvosztálya-
ban.

Csak is

Westemean

cégnél Brassó, Szabadságtér 8
(volt Lensor 31-33).

találja meg a következők előnyöket:

Női osztályunkban: majdnem
naponta bécsi és párizsi modellek
utáni újdonságokat, — garantált szo-
lid jó árut — szolid, kedvező árakkal.

Férfi osztályunkban: az első-
rangú bukaresti Cehoslovaca RT.-nek
gyári lerakatát!

Mérték osztályunkban: ki-
fogástalan szabást, a Scherg-gyár kü-
lönlegességeit a legjobb kivitelben.

**Olcsó férfi és gyermek ruházati osz-
tályunkban:** a legolcsóbb árut is
közismert jó minőségben.

Eredeti gyári árak!

Telefon 710. A közp. hitelroda tagja.

Áraink olcsósága

Szövet és Bélésáruban

versenyen felül áll!

Látogasson meg vételkényszer nélkül

POSTAVĂRIA POPULARĂ

BRASSÓ, VIRÁGSOR 17 (HIRSCHER-U. SAROK)

Ifjuság

Meghalt egy kis gárdistánk

Az Ifjuság olvasóinak gyásza van. Gyulai Pál, kolozsvári hű kis gárdistánk egy heti káros szenvedés után vakbélgyulladásban ki-
száradt.

Gyulai Pál, mint azt egy másik kolozsvári gárdistánk írja, utolsó óráiban az Ifjuságról beszélt, amelynek hasábjain oly gyakran megjelent a neve. Kis, ismeretlen pajtásait emlégette, az Ifjuság olvasóit és a gárdát. Kolozsvári gyerekeket Vigyetek néhány szál virágot a sírjára!

Hangok Múzeuma — Berlinben

Rövidesen megnyílik Berlinben a világ leg-
érdekesebb múzeuma: ahol a világ legna-
gyobb alakjainak hangját őrzik meg az utó-
kor számára. A berlini hangok múzeumának
már 1914 óta gyűjtik anyagát. Doegen tanár,
a múzeum vezetője a háború alatt különböző
hadifogolytáborokban járt és ott az angol,
francia, olasz, orosz, arab, marokkói és in-
dus nyelvek összes dialektusait összegyűj-
tette: gramofonján. A háború után ez a
gyűjtemény számos világhírű politikus, had-
vezér, tudós, színész és író hangjával gazda-
godott és ebben a különös múzeumban őrzik
többek között: II. Vilmos császár, Wilson,
Ford, Rockefeller, Eckener, Einstein, Haupt-
mann és Glasworthy hangját is.

May Károly emlékerdőt kapott

Serdülő gyermekkorunkban nekünk is ked-
velt írónk volt May Károly. Kalandos regé-
nyeit Shatterhandról és Winnetourról ma is
szívesen olvassuk az ifjuság. Mint drezdai le-
velezőnk írja, a világhírű ifjusági író most
emlékerdőt kap Drezda város mellett, a híres
Shatterhand villa szomszédságában. Mint is-
meretes, nemrégiben volt May Károly halálának
tíz esztendő évfordulója. Ez alkalommal a
német kormány képviselőinek jelenlétében
betűn palántát ültetett el, — az író életvéi-
nek számát szimbolizálva. — A ligetet öt
törzsszeli át, az öt világrészre emlékeztet-
ve, hová olvasóit a nagy mesemondó képze-
lete elvezette. Ennek a kis erdőnek a közepé-
ben sziv alakú tó van, amely a haldokló
Winnetou utolsó szavait örökíti meg: „Ez a
tő olyan, mint a szívem...”. Egy kis tisztá-
son emlékkő emelkedik, May Károly nevé-
vel, hogy hosszú időn át hirdesse a kalandos
társu, hánysatott életű, de tisztaszívű író
emlékét.

FOGAS KÉRDÉS

Fogas kérdést tárgyal a newyorki híró-
ság: az összenőtt ikerpárnak egy menet-
jegyet kell váltania a vasuton, vagy ket-
tőt?

Az összenőtt ikerpár Newyorkból uta-
zott Csikágóba. A távolság nagy kilomé-
terekben és még nagyobb pénzben. A
praktikus ikrek egy jeggyel akarták meg-
térni az utat, ha már a sors egy helyet
utalt ki nekik az életben. Ezzel szemben a
kalauz két jegyet követelt. Az ikrek nem
voltak hajlandók fizetni.

— Akkor egyikük szálljon le — mon-
dta a kalauz.

Az ikrek ezt sem tették meg. Mindket-
tőjüket nem lehetett leszállítani, mert
egyiküknek becsületesen megváltott je-
gye volt Csikágóig. A vasutársaság erre
beperelte az ikreket. A bíróság igen erő-
sen törte a fejét az ítéleten, de a bírák vé-
leménye annyira megoszlik, hogy lehetet-
len döntést hozni az ügyben.

NÉPSZOKÁSOK

Az ifjuságnak az a része, amelynek
módja van a nyári szünidő alatt utazgat-
ni, sok érdekes népszokással ismerkedik
meg, mások ellenben leírások után isme-
lik meg azokat a különféle népszokáso-
kat, melyek kitudja, hány emberöltőn
szállottak apáról-fiúra a mai időkig,
melyeket a nép most is híven megtart.
Leírok egy pár erdélyhegyaljai román
népszokást, melyek tudtommal a ma-
gyar népszokások között nem fordulnak
elő.

Ilyen pl. a hushagyó keddi esti húsége-
zés, mely tulajdonképpen csak szimbóli-
kus, mert a falut környező dombokra
távozuló gyermekek és ifjak nem húst
esznek, csak pálcára erősített szalma-

csóvát. Nagy ivben hajtják jobbra-balra
az égő csóvát, különféle rigmusok kísé-
retében. Ilyenkor főleg gunyverseket
mondanak a „pártába maradt leányoka-
ra”. Különös látvány az esti szürkület-
ben az itt-ott felvillanó fénycsóva, úgy
hat, mint valami szép tűzijáték. Mivel ez
éjben épen szélvihar volt e napon, a
hatóság nálunk betiltotta a húségetést.

Szép és megható szokás az, hogy ha
valakinek halottja van, a temetés után
hat hétig — az elhunyt iránti kegyelet-

A ludasi kopasz libák

Irta: PANETH KÁROLY, Marosvásárhely.

Nekem a nagymamám mesélte, de lehet,
hogy ő is csak a nagymamájától hallotta.
Mégis leírom ide pontosan úgy, ahogy el-
mondta.

Falun laktak. Kis kocsmájuk volt, olyan,
amilyenek falun szoktak lenni, kis léces ud-
var vette körül, az udvar végén pedig, a ba-
romfiudvarban szép, tíz nagy liba legelt.
Csendben, zaj nélkül éldegéltek, csak a ku-
tyák ugattak, csak a libák gágogtak.

Egy forró nyári napon pálinkát készítettek
nagyanyáék. A pálinka rossz volt, mit csi-
náltak volna vele, kiöntötték. A pálinka le-
folyt az udvaron, be a baromfiudvarba. Ott
egy szép nagy tavat alkotott. A libák beleusz-
tak, fürdöztek és sűrű kortyokban iddogál-
tak.

Estefelé kiszólt a nagyanyám a lánynak:
Eredj csak ki Mari, nézd meg, mit csinálnak
azok a libák, hogy nem gágognak többet!
Néhány perc múlva rémülten szalad be a
lánya. Jaj, jaj, sápatozta, jaj, jaj, jaj, mi lesz!
Odavannak mind a libák!

Rémülten dadogta el, hogy mind a tíz liba
ott fekszik elnyulva, holtan.

— Mi az, megdöglöttek? — riadt fel nagy-
anyám, aki a pálinka miatt még most is dü-

böl — egy szegény öreg, vagy gyenge
asszonynak, akinek nincs kut az udva-
rán, mindennap egy korsó vizet visznek.
Módosabb emberek megfogadnak valakit,
aki helyettük a vizet elviszi. A hat hét
leteltével egy gyertyát, egy kalácsot és
egy kis kancsó bort is küldenek az illető
öregasszonynak.

A karácsonyi szokások közé tartozik
az a szalagokkal felékesített ifju, kiből
semmi sem látszik, úgy fel van cicomáz-
va a fából óriási libacsőrforma van ké-
szítve, melyet állandóan tárogat és csat-
togtat, mintha mindenkit fel akarna fal-
ni. „Turka” a neve. A falusi gyermekek
hada kíséri útján és minden házhoz be-
térnek. Almát, diót, aprópenzt dobálnak
közéjük s van nagy ujjongás, rikoltozás,
hogy ki tud többet felszedni.

Szentgyörgy napján hasonló alak járja
be a falut, de ilyenkor egy György nevű
ifjut öltöztetnek fel egészen zöld galyak-
kal, ezt azután szabadságában áll min-
denkinek megöntözni friss kútvízzel. —
Épen mint aratáskor, a buzakoszorút vi-
vó leányt.

Gál Lajosné

hős volt.

Kirohantak az udvarra, de bizony ezen már
segíteni nem lehetett. Ott feküdtek a libák
elnyulva, élettelenül.

A nagy sápatozásra összegyűltek a szom-
szédasszonyok is, csóválták a fejüket és en-
nek a vége az lett, hogy elhatározták, megko-
pasztják a libákat. Legalább a tollukat ment-
sék meg.

Mari nekiállt bögve, sirva, kopasztotta a li-
bákat a csűrben. A libákat azután lekopasz-
ta sorba egy halomba dobta.

Kis idő múlva hangos gágogás verte fel a
színt. Mari ijedten rohant annak ajtaja felé,
amelyet, amikor felrántott, sorban, megko-
pasztva, csupaszon kisétáltak rajta a libák,
számszerint tízen.

— Jaj Istenem, jaj! — sikoltotta ismét
Mari — mi történt itt! feltámadtak a libák.

A falu kicsi, a szexáció pedig nagy volt.
Hamarosan ott állott az egész falu a kapu
előtt és nézték a feltámadt, kopasz libákat,
amelyek szomjasan és eltikkadva nyújtogat-
ták nyakukat és ide-oda dülöngöztek.

Nem haltak meg szegénykék, csak berug-
tak a pálinkától. Így kopasztotta meg őket
Mari.

Ha kéregető jön hozzád, üres kézzel el ne küldd

A falu végén szép nagy ház állott —
a ház mellett hatalmas kert terült el,
melyet magas kőkerítés vett körül. E
ház lakói dugdagd emberek voltak,
azonban a végtelenségig fukarok.

Az utcára nyíló ajtó állandóan zárva
volt, úgy hogy ide kéregető avagy más
szegény ember soha a lábát be nem te-
hette.

A házban egy kis oldalablak volt, ame-
lyen — ha a csengő megszólalt — kikém-
leltek és ha ott történetesen egy általuk
nem kívánatos „elem” tartózkodott: egy-
szerűen tudomást sem vettek róla. Tör-
tént azonban egyszer, hogy — a vélet-
lenül nyitvafelejtett utcaajtón — mégis
bejutott egy koldus, aki szegény rokkant
fállábu is volt. Midőn egyik cseléd jelen-
tette ezt a ház urnőjének, azonnal kijött
és dühösen ráförmedt a szerencsétlen em-
berre, hogy rögtön takarodjék ki. Azonban
emberünk, aki valamikor jobb napokat
láthatott és szavai után ítélve művelt, in-
telligens ember lehetett, — nem távozott
mindjárt e durva szavakra, hanem méltá-
latlankodva szólalt meg: Nagyságos asz-
zony én végig harcoltam a világháborút
— és azokban a harcokban, midőn a ház-
zát védtem és Önöket, kik itthon marad-
tak, elvesztettem az egyik lábam és el-
vesztettem az egészségemet is — önhi-
bámon kívül nyomorék, munkaképtelen
lettem — és most ezt érdemlem én, hogy
midőn végső kétségbeesésembe egy cse-
kély adományért fordulok Önökhöz: ki-
zavarjanak, mint egy kóbor kutyát?

— Elvből koldusnak nem adok! — volt
a szegény ember panaszos szavaira a
drasztikus felelet.

Szép elvei vannak — szólalt meg is-
mét a koldus keserű hangon — eszerint
úgy volna rendjén, hogy amíg Önök,
sorskegyeltjei, dúlakodnak minden jó-
ban, mi sorsüldözötték, forduljunk fel az
utközépén, étlen, szomjan. Hát nem fél
az Istentől? s nem tudja Ön, hogy az Is-
ten a szegények részét a gazdagoknál
tette le?

Itt az asszony — kinek talán kőből volt
a szíve — félbeszakította: Nem vagyok
kiváncsi a pedikációira, ha nem megy
dolgára, kidobatom.

E szívtelenség láttára a koldus megfor-

dult és a következő szavakkal távozott:

— Megyek, nem várom, hogy kidolj-
anak —, de kívánom Önöknek, hogy az
én sorsomra jussanak —, hogy kóstol-
ják meg Önök is, hogy milyen „édes
a kegyelem kenyér”.

Nem állítom a világért sem, hogy az,
ami ezután következett, e szerencsétlen
ember keserű átkának következménye
volt, azonban a tényeket letagadni nem
lehet. Nevezük ezt bár csodálatos vé-
letlennek: de ettől az időtől kezdve e jó-
módu emberek sorsa megfordult. Őket,
akik eddig az életnek csak a jobb oldalát
ismerték, egyik csapás a másik után ér-
te...

Pár nappal a fent leírt eset után,
egyetlen fiu gyermekük egy autószeren-
csétlenségél szörnyethalt. Rövid idővel
később egy szerencsétlen spekuláció kö-
vetkeztében majdnem egész vagyunkat
elvesztették és így tovább...

A faluból, ahol eddig laktak, messzire
elkerültek és szavahihető emberek, akik
azóta velük találkoztak, beszéltek, hogy
ma, — életük alkonyán, — könyörado-
mányokból élnek.

Brach Ilonka

Rejtő

EGYENLETREJTVÉNY.

Brach Ilonka, Nagykároly.

a = férfi név.
b = szin.
c = középkori épület.
a + b + c egyenlő régi magyar koronázó vá-
rossal.

VERSES REJTVÉNY.

Elephant Béla, Brassó.

Ird le egy szótaggal a bánatot.
Azután ragassz hozzá egy végtagot.
Még ehhez kapcsold egy nap szakát.
S megkapod egy ország fővárosát.

DEROKEJTVÉNY
Szénbalázs Anna, Brassó.

Szén Balázs

Szén Balázs

Gyulai Pál rejtvényei, amit betegágyában készített.

Kabát

Szék pad szék

SZÁMREJTVÉNY.

30, 31, 14, 19, 16, 33, északerdélyi folyó.
10, 4, 12, 28, 32 régi nemesi vidéken épült
ház.
15, 34, 9, 22, 20: disznósorda.
2, 11, 13, 21, gépkocsi.
5, 37, 56, 7, 23, cipész régi neve.
36, 8, 17, 6, házi szárnyas, tájszólással.
3, 25, 26, 29, 18, kerti pihenő hely.
17, 27, 33, három mássalhangzó.
1—33 Petőfi egyik híres végtelenül bájos
versének két kezdő sora.

Az augusztus 28-iki mellékletünk fejtörő-
jének helyes megfejtése:

Szüreti bál, szükség, Ady Endre.

Nagyreszt helyes megfejtést küldtek be:

Brach Ilonka, ifj. Égető Lajos, Balogh Agnes,
Jeviczky Hajnalka, Szabó László, Nagy
Magdus, Roess Jenő, Szénbalázs Anna,
Székely Péter Sándor, Nemes Nagy Zoltán-
ka, Ambrus Vilmos, Ladó Lajos, Maknics Má-
ria, Székely Babu, Nagy Ferkó, Rosenbaum
Helén, Schenk Dezső és Katona Béla.

A jutalomkönyvet Székely Péter Sándor,
Szabó László és Jevitzky Hajnalka nyerték.
Írják meg pontos címüket és azt, hogy mi-
lyen könyvet szeretnének.

Az „Ifjuság” szerkesztője üzeni:

J. H. Vajdahungad. Keresztrejtvény me-
gint lesz, kedves Hajni, de addig is, nem
próbálnád meg te is a készítését? Rajta! Hát-
ha sikerül! — Sz. A. Brassó. Veled együtt
mind örvendenek a gárdisták az Ifjuságnak.
De csak szorgalmasan, ügyesen dolgozzatok
most is! Üdvözlét. — M. E. Vulcan. Hogy mi
minden történt, azt ígérem, két héten belül
megírom neked, Dite. Addig is szívből kö-
szöntelek. — N. N. Z. Brassó. Hol maradtak a
rejtvények, Zoltánka? — B. J. Nagykároly.
Nem feledlek el, Ilonka. Jönni fog. — M. M.
Kolozsvár. Nem kaptam meg a kéziratod, a
régieket pedig ezelőtti hónapokkal átadtam.
Küldj be másokat. Üdvözöllek. — Az Ifjuság
minden olvasójának. A fejtörő, meg az Ifju-
ságnak küldött levelekre nagy betűkkel írják
„Ifjuság-rovat”.

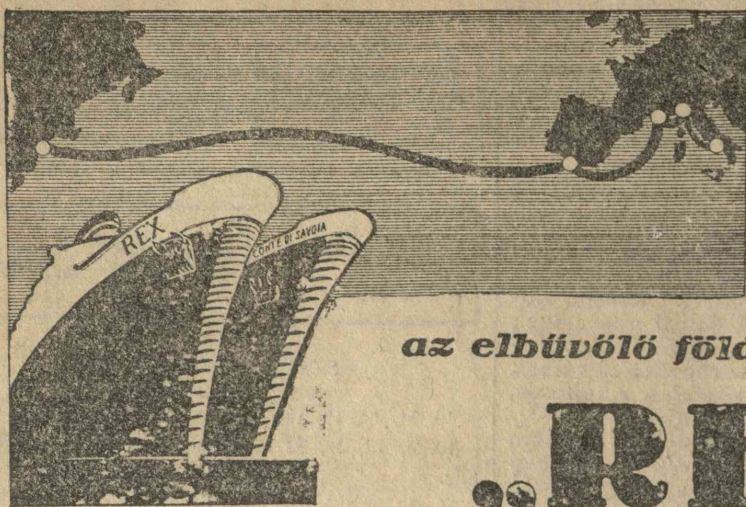
Ha csak rejtvénymegfejtést küldtök, elég,
ha egy lapon íratok meg. — tintával, rende-
sen.

gomina
argentine

**biztosítja
a frizura
tartósságát**

apható: illatszertárakban és droguériákban.
en. repr. I. Dillan Bukarest, Pitar Mos 4.

GÉNUÁBÓL

(ITALIA)

CSAK 6 $\frac{1}{2}$ NAP ALATT

EGYENESEN

NEW YORK-ba

az elbűvölő földközi tengeri vonalon a

„REX”
50.000 TONNÁS
új super-óceánjáróval.

Felavató út: Génua-New-York
1932 szeptember 27-én.

„ITALIA”

a „COSULICH LINE” — LLOYD SABANDO — NAVIGAZIONE GENERALE
egyesült olasz hajózársaságok hajóiraja.

Prospektust és felvilágosítást:

„S. A. R. P. I. M.”

Romániai vezérigazgatók:

Bukarest: Calea Griviței 128. — Temesvár: Strada I. C. Brătianu 18.
Csernovic: Piața Fântânei 5.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

ELKÖLTÖZÉS MIATT olcsón eladó: antik üveges ebédlő, vagy nappaliba alkalmas szekrény, kis antik asztal, két székek, két berakásos antik szekrény, porcellán és ruhafélék. Megtekinthető Strada Prezan 49. alatt, emeleten délután 6 óráig. 19197

Nagy ház, tűzletheziséggel eladó. Érdeklődni Pais Árpádnál, Brassó, Mester-utca 19. sz. 19223

Keresek megvételre egy 20-30 lóerős használt DIESEL motort. Uzina Electrică, Săcueni, Jud. Bihor. 19231

CSÉHTELEKI Wertheimstein uradalomban 30 tisztavérben tenyésztett mangalicak eladó. 19239

MOSLEK ELADÓ! Szeptember 15-étől. Brassó, Honterusudvar 5-6. 19237

Uzonban, Háromszék megyében, 5 szobás urilak, öt holdas birtokoson eladó. Verzár Gyula, Braşov, Str. Julius Maniu 55. 19235

Reáljogi gyógyszerítartat venni 1.500.000 lejig. Társat keresek jó forgalmu patikához: Dobál, Calea Moşilor 164., Bucureşti. 19228

Használt, de jó állapotban lévő benzomotoros körfűrészes olcsón eladó. Róna és Kántor, Braşov, Buzasor 6. 19233

TINIŞOARA

legforgalmasabb piacteren 30 év óta fennálló

FÜSZER-CSEMEGE ÜZLET

más vállalkozás miatt átadó. Érdeklődések „Nagy forgalom” jellegére ABC. titlapiroda Timişoara

OLCSÓN ELADÓ

1 félfedelű fekete kocsi
1 sárga szánka
1 könnyű strálszekér
2 pár hám (1 kinnel)
STOLZ
Brassó, Kut utca 25 31

Állást keres

Diplomás kozmetikusnő vagy pedig Diathermiás-kissasszony állást keres azonnal. Cim: Bessire, Fabrica Ciment, Azuga. 19200

Keresek ügyes szakácsnőt Bukarestbe. Jelentkezni Strada Buzdugan No. 9., volt Brassó, Egres-utca 9. 19236

Állást nyer

Vertreten werden gesucht für Kohlenpapiere. Ausländische Qualitätsmarche, niedrige Preise. Eventuell Konsignationslager „Filma” Lister 45., Bukarest 6. 19241

Lakás

Modern, csendes, különálló garzonlakást, (1 nagy, vagy 2 kis szobát fürdőszobával) keres szeptember 15-re intelletuel. Ajánlatokat „Szolid” jellegre a brassói kiadóban. 19192

? SZOBÁS, KONYHAS, uri házból lévő lakásba kerestek gyermektelen, csendes lakó. Napos oldal. Brassó, Vasut-utca 24. 19207

Iskolás gyermekek ellátást kaphatnak izraelita családnál, főutcában. Cim 19201. sz. alatt a brassói kiadóban.

Kiadó október 1-ére napos oldalon 3 szoba, konyha, fürdőszobával. Megtekinthető délután 11 órakor. Brassó, Fekete-utca 5. I. em. 19222

Modern négy szobás uccai lakás

Kolostor-u. 5 sz. II emelet (volt Spitz-palota), azonnal kiadó. Közelebbi: M. Neumann cégnél, Braşov.

Házasság

Szakiparos, 27 éves rom. katolikus, egészséges, minden káros szenvedélytől mentes, Erdélyben félmillió értékű ingatlannal, Bukarestben 9000 lej havi jövedelemmel, elvenne hozzáillő, tiszta lelkű leányt, vagy özvegyet, párszázezer lej hozománnyal. Fényképes életleírást a bukaresti kiadóba, „Diszkrét 27” jellegre. 19242

Vegyes

Gyenge férfiaknak

válaszbélyeg beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szexuális találmányom ismeretét. Cim:

„Patent 601” Cluj (Kolozsvár) I sz. postafiók

hogyan szabadulhatunk meg a kankótól?

Az alábbiakban értesítést olvashatunk, amely sok elkeseredett embernek fog örömet okozni. Ez a hír, amely ma igen sok ember előtt ismeretes, megdönthetetlen. A folyás, a cystitis, a mirigygyulladások és a szűkületek megszüntetésére végre megtalálták a megfelelő orvosságot.

A PAGEOL ma a leghatásosabb fertőtlenítőszer a kankó és annak elfajulásai ellen. A PAGEOL használata a baktériumokat bárhol is huzódjanak meg — a bőr felületén, vagy a szövetsejteken, — megöli és eltávolítja.

A PAGEOL jótékony hatása annyira biztos, hogy Ott dr., a világhírű specialista, Franciaország katonai kórházainak egykori főorvosa azt állítja, hogy a PAGEOL a hugycső és nemi betegségek egyedüli regeneráló és gyorsan tisztító ellenszere.

A PAGEOL minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

VASCŞÓUDVAR Műszaki Vállalat

Fürdőszoba, központi fűtés, szellőzőberendezések. Vízvezetési és csatornázási munkálatok, szakmérnöki tervezés és vezetés mellett.

KERTÉSZ HENRIK Brassó Telefon 552

Olcsó kotta vásárlunk, szenzáció

10 darab jó kotta 15.- lej, vidékre 20.- lej.

Brassói Lapok Könyvostálya.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó), Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piața Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámín Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némény Gábor (Temesvár, I. (Str. Lomonosov) 5) Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. MEGBIZOTTAK. Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bukarest: Dán Mózes és Gerő Sándor — Décs: Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Dénes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagyszeben: Szilágyi László (Strada Turnului 13). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantin 2) — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — Szilágy-somlyó: Helyperin Ernő. — Torda: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25. Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálok.

A házasság kérdéseit tárgyaló legfontosabb, legértékesebb és legideálisabb felfogással megírt mű! Fontos mindenkinek! Akár nő, nőtlen, hajadon, vagy elvált!

A MODERN HÁZASSÁG

Dr. W. Stekel világhírű professzor aktuális új munkája. Fordította és jegyzetekkel ellátta Dr. Gartner Pál.

A tartalomjegyzékből:

Az otthon érzése a boldog házasság alapja. — A házasság formai alakulása. — Szabad házasság és nem szabad szerelem. — Vannak-e boldog házasságok? — A férfi és a nő nemi érzéseinek különbözőségeiről. — Lelki szerelem. — A szerelmi ideál. — Normális szexualitás. — A szerelmi párválasztás képessége. — Belegyezés kizsárolása. — Fehér és vörös házasság. — Régi jó idők. Mi a morál? — Csalódott szerelmesek házassága. — A boldog szerelem hármasszava: Értelm, szenvedély és lelkiesség. — A házasság nem gyógyszer az abnormális szexualitásnak. — Meddig mehet az ösztönös és házastársak között. — Normális és kóros féltékenység. — Homoszexualitás és féltékenység. — A házibárát. — Küzdelem a szerelemért. — A házasság előtti és a házasság alatti szabadság két-élű fegyver. — A gyermekprobléma. — Egyetlen lehetőség van és ez az egynejlőség. — A monogámia. — A flört. — Öregedő házasságok veszedelme. — Házasság hűség nélkül? — A nemek teljes egyenjogúsága. — Pajtásházasság. — A próbaházasság és határozott időtartamu házasság képtelenség. — Az anyós probléma. — A házasság jövője. stb. stb. E rendkívül érdekes munka ára fizetve 90 Lej.

Megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvostályaiban

ELIONOR GLYN legújabb magyar vonatkozású regénye:

SZERELEM ÓRÁJA

Ara 66 lej

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályaiban, Brassó.